Ainadai

Gruodis '12 nr. 41

Neapribrėžto laiko periodinis leidinys.

Ainadai - dabartinės lietuvių kalbos žodynas - angl. dien, angsyk. A. smarkiai ėjo.

Redaktorių žodis

Žiema.

Žiema visur. Žiema – balta, puri tarytum sniegas pieno puta kavos puodelyje, žiema – paraudę iš meilės skruostai, kuomet apsikabinimas pustuštėje stotelėje sušildo labiau, nei pūkinė striukė, žiema – sustirę pirštai, rašant draugui „būsiu po 5 min", žiema – vaikystė, kurią mena po langais rogutėmis šliuožiantys ir krykštaujantys mažieji...
Mums žiema - tai nauja pradžia, naujas startas ir nauji "Andai". Kartu tai ir nauji iššūkiai, kuriuos noriai priimame ir iš visos širdies tikimės sukurti kuo mažiau prisvilusį pirmąjį blyną. Mes nežadame perversmų ir 1009 puslapių storio leidinio, tačiau stengiamės daryti viską, kad „Andai" ir toliau džiugintų liceistus ir nors trumpam atitrauktų juos nuo vadovėlių, stalo futbolo ar teniso.
Šiame numeryje rasite ir šiek tiek kritikos licėjaus atžvilgiu. Mes žvalgomės aplink į kiek apsnūdusius veidus ir šnabždame: „Licėjau, atsibusk!". O tam prireiks daugiau nei naujo logotipo. Neturim varpų, mūsų muzika yra visi, prisidedantys prie „Andų" atsiradimo. Juos kuriame ne tik mes - trys (!) redaktorės. Šis licėjaus kultūrinio gyvenimo atspindys būtų ne toks be jaunųjų žurnalistų, dailininkų, korektorių, atsakingos mokytojos ir maketuotojo pagalbos. Nuoširdžiai dėkojame jiems už triūsą ir tikimės, kad kiekvienas skaitytojas atras ką nors įdomaus ir savito šiame numeryje.
O mes, atsikvėpdamos po visų darbų, norime palinkėti kiekvienam licėjaus bendruomenės išpildyti visus šių metų pažadus, grąžinti kad ir nedideles skolas, atsiprašyti ir atleisti bei naujus metus pradėti su dar didesniu ryžtu, svajonėmis ir tikėtis, kad jos, įdėjus daug pastangų, būtinai išsipildys. Nebijokite džiaugtis kiekviena diena ir net mažiausiomis jos smulkmenomis. O jei norite pasidalinti savo laime - parašykite mums! Jūsų mintys ir idėjos visada laukiamos **andai.licejus@gmail.com**.

Redakcija:

Redaktorės: Agnė Semėnaitė, Karolina Panto, Paulė Tulevičiūtė.
Maketas: Aurelija Šerniūtė.
Viršelio autorė: Elena Paleckytė.
Dailininkės: Dorotėja Noreikaitė, Emilija Strazdaitė, Rūta Meškėnaitė, Mantė Šmigelskaitė, Gabija Tunaitytė, Austėja Tunaitytė.
Vyr. korektorė: Agnė Jurgaitytė.
Nuotraukų autoriai: Monika Repčytė, Gintarė Drumstaitė, Arūnė Matelytė, Gabrielė Balachninaitė, Laura Diržytė.
Padedanti mokytoja: Asta Karaliūtė - Bredelienė.

Dėkojame direktoriui Sauliui Jurkevičiui ir Vidmantui Nakvosui!

Turinys

2 ***Redaktorių žodis***
Karolina Panto, Agnė Semėnaitė, Paulė Tulevičiūtė

4 ***Prezidentės žodžiai***
Eidvilė Banionytė

5 ***Panacėjus. Ateina laikas pakalbėti apie tai, kas neglosto širdies.***
Eidvilė Banionytė

6 ***Visiems liceistams, svajojantiems apie agurkus...***

7 ***Kaip ir kasmet - mainai...***
Paulė Tulevičiūtė

8 ***Teatras turi pasibelsti į širdį***
Monika Stasytytė

10 ***Licėjus LRT projekte „Lyderiai”***
Viltautė Zarembaitė, Agnė Jurgaitytė

13 ***Žaidžiame LIMUN***
Justina Čižinauskaitė

14 ***Linos laiškas iš Norvegijos***
Lina Sadovskaja

17 ***Susipažinti. Paliesti. Prisijaukinti.***
Andra Bagdonaitė, Jonas Paulavičius

20 ***Vienas judesys gali suvienyti žmones***
Gabrielė Balachninaitė, Rimantė Žedaveinytė

22 ***„ Ir kiekvienas karalius yra pėstininkas “***
Monika Nedzinskaitė

24 ***Jaukus džiazo vakaras su Emilija, Justinu ir Rapolu***
Viltautė Zarembaitė

27 ***Kaip mokytoja ir mokinė kūrybos kryžkelėj susitiko***
Kristina Mačulska, Prieglius Žuklys

30 ***Kūryba***
Monika Nedzinskaitė, Monika Stasytytė

32 ***Kaip badmintonas Licėjuje draugų ieškojo***
Rasa Krištopaitytė, Viktorija Tiažkijūtė

33 ***Andų dėžė***

34 ***Įdomūs faktai apie mokytojus***
Karolina Panto, Dalia Tamulytė

35 ***Ekspertai***

Dorotėjos Noreikaitės iliutracija

Prezidentės žodžiai

Pastebėjau, kad šie metai jau nuo pat rugsėjo pirmosios prasidėjo nuo iššūkių, ir štai man vienas iš jų.
Rinkimų diena ir kiekviena po jos – savaip ypatinga, savaip įdomi ir sudėtinga.
Eidvilė Banionytė. Apsidžiaugiau šį vardą pamačiusi prie kitų devyniolikos licėjaus prezidentų Vikipedijos puslapyje.
Zyzti nėra kada. Juk darbais, o ne žodžiais mes Tėvynę mylim.
Išsiaiškinau paprastą dalyką: su tokiu pasitikėjimu ir palaikymu kartu ateina ir atsakomybė bei reikalavimai.
Dienos ėmė bėgti kosminiu greičiu. Supratau, kad tai, kas man teikia malonumą – dabar mano kasdienybė.
Eilė valgykloje – dar viena puiki proga išspręsti kelis klausimus, aptarti idėjas ir tolimesnius darbus.
Netikėjau sulaukti tokio palaikymo iš aplinkinių – jei elgies su kitais nuoširdžiai, ir jie nepagaili gero žodžio.
Tikėjimas nieko vertas, jei savo rankomis ir darbu neprisidėsi prie idėjos įgyvendinimo.
Oratorystė – menas, kuriam įvaldyti reikia nueiti dar netrumpą kelią.

Žmonėms tereikia paprasto ir nuoširdaus bendravimo. Nieko sudėtingo.
Originalumas – savy kiekvienas jo turim, tik ne kiekvienas sugebam jį pažadinti.
Dažnai teks priimti sprendimus, už kuriuos pati vargu ar pasisakyčiau.

Interesų konfliktai – neišvengiami, tačiau yra ir tolerantiškų būdų, kaip juos išspręsti.
Stiprybės, sveikatos ir pasitikėjimo savimi linkiu visai Licėjaus bendruomenei. Kiekvienam iš mūsų prireiks.

Gintarės Drumstaitės nuotraukos

Logotipas – priemonė atskleisti mokyklos ir bendruomenės devizą.
Išmokta pamoka nelygu įgytai patirčiai.
Citrina citrinai nelygi. Taip ir žmonių negalima tapatinti.
Ė, negi tau niekas nesakė, kad klysti madinga?
Judėjimas skatina tobulėjimą.
Alumni – organizacija, padedanti moksleiviams įgyvendinti savo idėjas ir tikslus.
Užsidarius durims, atsiveria langas. Jei nepasisekė vienąkart, visada yra antras bandymas.
Stendas – reta kiekvieno mūsų pertraukos stotelė.

Bandant ir suklydus išmokstama daugiau nei iškart pavykus.
Energetiniai gėrimai energijos suteiks dienai, pasitikėjimas savimi ir aplinkiniais – visam gyvenimui.
Nuolatinis domėjimasis aplinka turtina žmogų kaip bendruomenišką asmenybę.
Darbas net abėcėlėje yra pirmiau rezultato.
Ryte sunkiai kėlęsis, vakare lengvai užmigsi.
Užslėpta idėja ar nuomonė gali būti prilyginta nusikaltimui.
Ozas – licėjaus mokinių dėka dar vis gyvuojantis prekybos centras.
Mokydamiesi įgauname žinių, veikdami – patirties, o viską sujungę – gyvename.
Esmė kartais tikrai gali slypėti kažkur anapus.
Nėra tobulų, yra tik tokių, kurie darbu ir pastangomis užgožia savo trūkumus.
Eidami per perėją būtinai pasižiūrėkite į kairę, dešinę, ir vėl į kairę.
Ir dar kartą dėkoju už pasitikėjimą ir suteiktą galimybę.

Panacėjus. Ateina laikas pakalbėti apie tai, kas neglosto širdies.

Eidvilė Banionytė

Pamenu, dar visai neseniai ant mokyklos sienos pamačiau juodais grafiti dažais parašytą užrašą „Panacėjus“. Pirma mintis – reikia ir vėl dažyti sienas. Kadangi niekas nesiskubino šio meno panaikinti, einant į mokyklą jis vis badė akis, tačiau nė nepagalvodavau, kokia užrašo prasmė. Ir kai vieną dieną supratau ir nusistebėjau, jog, užuot pykusi ant žmogaus, parašiusio šį užrašą, aš jo minčiai pritariu. Mes nesame tobuli, tikrai turime trūkumų, tačiau galime būti protingi ir juos paversti privalumais.

Kokia yra dažno nūdienos žmogaus problema? Jis džiaugiasi ir giriasi tuo, prie ko nė trupučio neprisidėjo. Štai įstoja į stipriausia Lietuvos mokykla laikomą Vilniaus licėjų ir užgula visus socialinius puslapius pagyromis, neva „Štai, aš - LICĖJAUS mokinys, aš - vienas geriausių“. Mano nuomone, tokios pagyros yra tikrai beprasmiškos: išlaikyti stojamąjį egzaminą gali kiekvienas gerai besimokantis, savo jaudulį bei nervus mokantis sutramdyti mokinys, tačiau ne bet kas sugeba prisidėti prie „stipriausios mokyklos įvaizdžio kūrimo“. Ką daro tas paprastas „geriausias mokinys? Jis pradeda uoliai mokytis (ko aš tikrai nepeikiu, priešingai – žaviuosi žmonėmis, kurie sugeba atsiduoti lavinimuisi), įsisuka į „mokslų karuselę“ ir sukasi joje tol, kol pabaigia mokyklą. Tačiau tai anaiptol nėra „buvimas licėjaus mokiniu“, tai galima būtų pavadinti „mokymusi licėjuje”. Žinoti tai, kas vyksta aplinkui, ir dalyvauti veikloje privalu kiekvienam – negalime likti apatiški aplinkai, kurios dalis esame patys. Būdami pasyvūs, didžiąja dalimi kenkiame ne tiek mokyklai, kiek patys sau. Nesigirkime tuo, ko nesame padarę, juk licėjų sukūrė ir tobulino žmonės, turėję idėją ir ją įgyvendinę, o ne tie, kurie čia įstojo, atsimokė ir nukūrė savais keliais. Jei jau sakaisi esąs mokyklos bendruomenės dalis, tai atiduok jai savo duoklę.

Licėjus ima prarasti savo turėtą dvasią, pradeda kosmopolitiškėti ir vis labiau supanašėti su kitomis mokyklomis. Pabandykite mintyse išvardyti bent kelis dalykus, ką mes turime savito, kuo mes galėtumėme pasigirti. Darosi sunku užlenkti bent vienos rankos pirštus? Jei būsime išskirtiniai tik savo mokslais, aukštumose ilgai neišliksime. Galima pastebėti tendencijas, jog imama vis labiau vertinti kūrybiškumą, inovatyvumą ir iniciatyvumą. Klausi, ką daryti? Jei tau bent kiek rūpi vieta, kurioje mokaisi, bendruomenė, su kuria leidi savo laiką– imkis veiksmo: išsakyk savo idėjas, kad ir kokios utopinės jos atrodytų, dalyvauk mokyklos organizuojamuose ir remiamuose renginiuose, išsakyk pastebėjimus ir norus. Neįsivaizduoji, kaip toli galima nueiti ir kiek daug galima padaryti.

Visa tai gali skambėti pesimistiškai, tačiau nemėgstu užglaistyti blogybių ir paslėpti jų po išdalintom pagyrom. Licėjus– jauna mokykla, ir jos dar laukia ilgas kelias tobulumo link. Kiekvienas bendruomenės narys turėtų prisiimti atsakomybę už šią kelionę – juk niekas neprašo nupirkti bilieto, prašo tik,paėmus už rankos, palydėti. Jei norime išsaugoti savo dvasią ir išskirtinumą, turime neatsilikti nuo visuomenės judėjimo ir jį diegiant pritaikyti savo vertybes. Atrodo painu ir nesuprantama? Tebūnie, viskas, ko norėjau, kad suprastum – prisidėti prie mokyklos gerovės gali ir Tu, atlik bent vieną prasmingą darbą licėjui per dieną, ir taip būsi naudingiausias mūsų bendruomenei.

Visiems liceistams,

svajojantiems apie agurkus...

Rūtos Meškėnaitės iliustracija

Viskas prasidėjo nuo tų nelemtų agurkų. O juo labiau – jie buvo rauginti. Kas gali būti blogiau už raugintus agurkus?!

Kai Mykolas nusipirko valgykloje pietus, rauginti agurkai išsiviepę pūpsojo lėkštėje. „Be reikalo patingėjau nueiti į Ozą“ – pagalvojo jis. Kalbos, juokas, lėkščių skambėjimas, klegesys – viskas liejosi į triukšmą – tą beformę masę, gličiais pirštais pasičiumpančią viską aplink. Maisto kvapas nemaloniai gėrėsi į kūną. Tas kvapas buvo toks sumišęs, kad vargu ar būtum galėjęs atskirti keptų blynų, mėsos ir daržovių pėdsakus, nes jie visi liejosi į vieną, sukurdami kiek slogų įspūdį.

Ir tada jo akys nukrypo į agurkus. Bet baisiausia buvo net ne tie nerangiai supjaustyti griežinėliai, atgrasiai aplipę bulvių koše. Baisu buvo net ne jų spalva, primenanti murziną žalumą. Ak, net ne jų raukšlėti kraštai buvo baisiausi! Baisiausia buvo… Mykolas net stipriai sumirksėjo, negalėdamas patikėti, ką prieš save pamatė. Visų baisiausia buvo... Ne, negaliu jums to pasakyti! Tas vaizdas buvo toks koktus... Baisiausia tai, kad...

...kad vienas agurko griežinėlis buvo įtrūkęs! Ir ne šiaip sau įtrūkęs, bet su apvalia skylute viduryje ir atrodė beveik taip, lyg didelė C raidė. Šiurpas skaudžiai nudegino kaulus. Mykolo galvoje iškilo tas vienas žodis – toks viliojantis ir kartu toks tolimas ir nepasiekiamas. Juk jūs žinote, apie ką aš kalbu. Apie tą žodį, kuris prasideda raide C ir kurio pabaiga bridge primena tiltą į rojų – laisvę jaustis protingesniu, pagaliau atsikvėpti su pasididžiavimo šypsniu, giliai paslėptu širdyje, lyg burtų lazdele užpildyti gyvenimo įtrūkius, su kaupu aplieti saldžiu vynu artimųjų
lūkesčius... Ir tada Mykolui pradėjo rodytis, kad kita agurko odelė taip ryškiai apvali, lyg O raidės siluetas. Žodis, kuris po to kraupaus daugybos ženklo X, skambesiu taip primena Ford automobilį – nepriekaištingą, modernų. Jis nepadarytų gėdos net kaimynams...

Mykolas taip įsispoksojo į agurkų griežinėlius, kad net nejuto, jog jis sustojo viduryje valgyklos ir nekantrūs liceistai brovėsi pro jį. Vienas jų praeidamas neatsargiai vos prilietė alkūne, tačiau Mykolas buvo taip pakerėtas agurkų, kad visai užmiršo laikyti lėkštę ir ji tėškėsi ant senų valgyklos plytelių. Pabiro agurkai. Kai kurie, pagauti įkvėpimo, ėmė ploti, lyg būtų kieno nors gimtadienis. Mykolas taip pat išspaudė šypseną ir nusijuokė: „Tik norėjau išbandyti gravitacijos jėgą.“ Už nugaros pasigirdo pakilus juokas.

Jis sunkiai pamena, kas vyko toliau. Atmintyje skendi tik padriki skutai: storulė valgyklos darbuotoja, padėjusi surinkti šukes, pokalbis su klasioku, koridorius, balsai, žingsniai, fojė skardžiai plyšaujanti muzika. Nieko ypatingo lyg ir neatsitiko. Tuoj nutils muzika. Ir prasidės pamoka. Ir koridoriai ištuštės. Ir laikas toliau slinks. Kaip visada buvo, taip ir bus.

Tačiau tie agurkai... Kai kas trakštelėjo Mykolo viduje, maždaug tarp kepenų ir šonkaulių. „Juk tikriausiai neįstosiu,“ – nusirideno mintis jo kūnu. Nieko ypatingo neatsitiktų. Ir studijuos kur kitur. Ir kiti liceistai svajos apie C ir O , ir dar kitas raides. Ir valgys agurkus, aplipusius bulvių koše. Ir gros muzika fojė. Ir triukšmas skambės valgykloje. Tik tas trekštelėjimas sunkiai, sunkiai aidėjo... Taip tyliai, kad niekas jo negirdėjo. Bet Mykolas jį juto... Tylų, tylų...

Kaip ir kasmet - mainai...

Paulė Tulevičiūtė

…tačiau šį rudenį jie ne visai tokie, kaip seniau. Licėjaus koridoriumi vaikščiojo Vilniaus Jėzuitų, Žirmūnų, Užupio gimnazijų mokiniai, taipogi kauniečiai iš KTUG. Kosmopolitiškėjant visuomenei, nesibodėjome ir užsieniečių – akį ne kartą traukė svečiai iš tolimosios Japonijos, o visai neseniai pamokose sulaukėme vokiečių moksleivių. Krentant paskutiniams lapams, lietaus debesims vis dažniau uždengiant saulę, pačiame rudens gale sulaukėme Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos moksleivių. Praleidę dieną Licėjuje, apsižvalgę koridoriuose, paskanavę valgyklos maisto ir kartu su mūsiškiais pabuvoję pamokose, jie mielai sutiko atsakyti į ANDŲ klausimą – koks visgi tas gandais ir mitais apipintas Licėjus?

Pusę devynių ryto išlydėti savosios mokyklos direktoriaus, susėdome į nedidelį autobusą ir išriedėjome Vilniaus link. Kelionė neprailgo – kas skaitė knygą, kas žaidė kortomis, kas atlikinėjo matematikos namų darbus, o kas šiaip šnekučiavosi, ir štai – mes jau vietoje. Svetingai mus pasitiko Vilniaus licėjaus prezidentė ir pavaduotoja, buvome nuvesti į vieną iš klasių, pasidėjome daiktus, šiek tiek pasišnekučiavome ir išėjome apžiūrėti licėjaus. Nuėjome į muzikos pamoką ir buvome labai sužavėti kabineto aplinka, mokytojo iškalbingumu, protu ir jaunatviškumu. Jis mums šiek tiek papasakojo apie mokyklą, apie savo klasę ir šiaip apie gyvenimą. Pamoka prabėgo be galo greitai. Tada mus pasitiko mokiniai, buvome paskirstyti grupėmis ir ilgąją pertrauką praleidome su labai draugiškais ir linksmais licėjaus mokiniais. Pasivaikščiojome po tikrai unikalų licėjaus rūsį, kuris taip pat visiems padarė didelį įspūdį, nes savo mokykloje tokio neturime. Mokiniai parodė ketvirtąjį (?) aukštą, kuriame su mokinių leidimu savo mokyklos inicialus įamžinome ir mes – atminimui. Kiekvienas iš mūsų dalyvavo vis kitokioje pamokoje ir iš pamokų, kiek teko girdėti, parsinešė tik gerus įspūdžius ir pagilintas žinias. Dar truputėlį pasivaikščioję po licėjų, pasigerėję gražiomis valgyklos maisto kainomis, žingsniavome į atsisveikinimo susitikimą su mokyklos direktoriumi, istorijos mokytoju ir esama prezidente bei buvusiu prezidentu. Pasivaišinome arbata ir sausainiais, pasišnekėjome, pasidalinome įspūdžiais, klausimais ir, pakvietę licėjaus mokinius aplankyti mūsų mokyklą, išvažiavome namo. Dovanotas ženkliukas, prikabintas prie penalo, kiekvieną dieną primena malonius įspūdžius licėjuje.

Enrika Lašukaitė

Po pusdienio, praleisto licėjuje, išskirčiau du dalykus, kurie paliko didžiausią įspūdį. Pirmas – išskirtinės mokyklos patalpos ir išmanus jų panaudojimas, antras – stipri ir akivaizdžiai pastebima mokinių motyvacija. Nors paprastai atsidūręs kitoje mokykloje jautiesi kaip svetimkūnis, licėjaus atmosfera, atvirkščiai – svetinga ir žemiška, o ketvirtokai, su kuriais teko bendrauti – smalsūs ir geranoriški. Toks pirmasis įspūdis gali būti ir klaidingas, bet jis tikrai paneigia apie licėjų sklandančius gandus. Linkėjimai prezidentams – Lukui, prisijungusiam prie dienos aptarimo, Eidvilei, kuriai be linkėjimų siunčiu ir virtualų pagyrimo raštą už didelį darbą ir pastangas, kad tik mums būtų geriau. Nežinau, kaip kitiems, bet man tai buvo gerai.

Juta Liutkevičiūtė

Iliustracijos autorės - Gabija ir Austėja Tunaitytės

Teatras turi pasibelsti į širdį

Monika Stasytytė

„Teatras turi pasibelsti į širdį“ – taip teigia Valentinas Masalskis, ir neabejoju, jog daugybė žmonių pritartų šiems žodžiams. Tačiau kaip teatras priima žmogų, kuris pasibeldžia į jo duris? Juk teatras – tai ne tik pastatas ar scena. Tai ir aktoriai, režisieriai, scenografai ir dar daugybė žmonių, kurie sukuria teatro reiškinį. Puikiu būdu tai išsiaiškinti tapo Jaunimo teatre rodytas Vido Bareikio režisuotas spektaklis „Kovos klubas“, kuriame vaidino ir neprofesionalūs aktoriai, tarp jų ir du liceistai – Augustas Gornatkevičius bei Tadas Temčinas. Šio spektaklio premjera įvyko lapkričio 10–11 dienomis ir tai ne paskutiniai spektakliai, tad jį vis dar bus galima išvysti Jaunimo teatre.

Apie „Kovos klubą“, teatrą ir žmogaus santykį su teatru kalbėjau su **Tadu**.

Kaip ir kodėl sugalvojai eiti į „Kovos klubo“ atranką? Kaip atrodė visa atranka ir ką turėjai daryti?

Pamačiau skelbimą internete, bet ten buvo parašyta, kad renkami vyrai nuo 18 iki 34 metų. O man tik 17, tad net nebandžiau nueiti į atranką. Po atrankos Augustas Gornatkevičius, kuris ten buvo ir pateko į komandą, paskambino, pasiūlė ateiti į pakartotinę atranką ir nuramino dėl amžiaus. Dalyvavau pakartotinėje atrankoje, į kurią susirinkome trise: vienas profesionalus aktorius, vienas akademijos trečiakursis aktorius ir aš.

Koks jausmas apima pagalvojus, jog prisidėjai prie profesionalaus teatro?

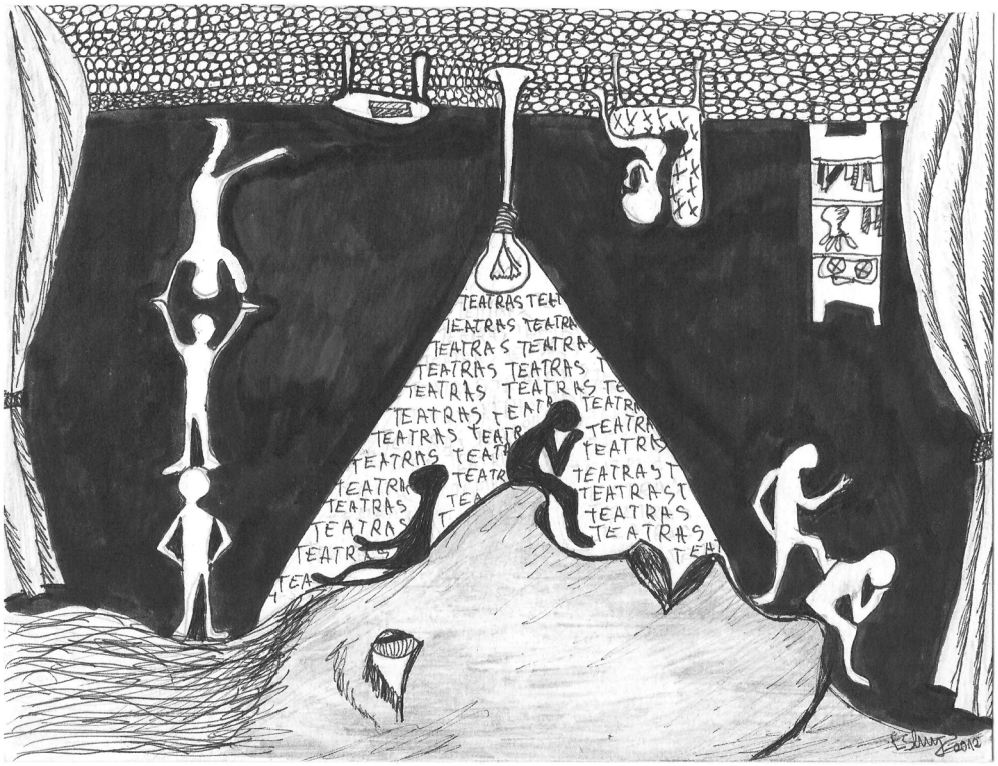
Po premjeros tokia euforija užplūdus buvo, net sunku apsakyti. Prie šio spektaklio dirbo vien aktorių apie 35, jei ne dar daugiau, ką jau kalbėti apie visus technikus, garsistus, scenografę, apšvietėjus, režisierių ir t.t. Kai apsikabini beveik su jais visais ir pasveikini vienas kitą su premjera, taip emociškai pasikrauni, sunku apsakyti. Tuomet prisimeni visas repeticijas, dienas, praleistas teatre, smagu pasidaro. Tiesiog pasijauti vienos didelės šeimos dalimi.

Ar spektaklyje išsakomos mintys ir Tau leido susimąstyti, atrasti kažką naujo?

Žinoma. Nors kūrinys gali pasirodyti labai vulgarus ir tam tikra prasme neestetiškas, jame yra labai daug idėjų, kurios verčia susimąstyti apie įvairias problemas. Visų pirma, yra iškeliama kartų kaitos ir jų tarpusavio konflikto problema, kuri, manau, yra bene pagrindinė viso kūrinio problema. Vienoje spektaklio scenoje pasakotojas sako, kad jis nenori kvėpuoti dūmais ir nenori atkasinėti benzino kanistrų, kurios buvo užkastos, kai jis dar nebuvo gimęs. „Tai – mano pasaulis ir visi seniai jau mirę!“ Tai buvo vieni paskutiniųjų pirmo veiksmo žodžių. Tiesiog pasakotojas nenori tvarkyti pasaulio, kurį sudergė ne jis. Būtent todėl jis pasirenka „eiti, bėgti katastrofos link“ bei „pasiekti dugną“. Tam, kad sugriautų visą pasaulį ir jį pastatytų iš naujo jau nepriekaištingą – savo pasaulį. Nesakau, kad pritariu šiai destrukcijos dėl konstrukcijos idėjai, ypač tokio masto. Taip pat yra daug tokių idėjų, kurios nėra plėtojamos viso spektaklio metu, jos tik „pamėtomos“ kaip „kabliukai“. Manau, kad atsakymas nėra toks svarbus, svarbesnis yra pats problemos iškėlimas, tuomet susimąstai ir galbūt randi atsakymą, gali palyginti jį su režisieriaus bei romano autoriaus siūlomais atsakymais. Žodžiu, tikrai susimąsčiau žiūrėdamas, dalyvaudamas spektaklio kūrime ir tai man labai patiko.

Ar manai, jog spektaklio medžiaga, nagrinėjamos temos yra aktualios mūsų kartai?

Romane rašoma: „Mūsų karta nėra mačiusi didžiulio karo ar didžiulės krizės , bet mes išgyvenam didžiulį dvasinį karą. Didžioji krizė – tai mūsų gyvenimas. Tai dvasinė krizė“. Spektaklyje šie žodžiai nenuskamba sceno-

Emilijos Strazdaitės iliustracija

je, bet ši idėja yra plėtojama. Pats „Kovos klubas“ yra parašytas 1996 metais, JAV. Todėl manau, kad spektaklio adresatas – jaunoji karta, laisvos Lietuvos karta, kuriyra daug liberalesnė ir atviresnė įvairioms idėjoms, mažiau kategoriška ir principinga. Na, bent tol, kol šita karta dar pilnai neužaugo, nesubrendo, nepaseno. Manau, kad spektaklyje nagrinėjamos problemos ir yra aktualiausios jaunimui, juk ne kažkas kitas, o „mūsų karta“ turės kurti savo pasaulį ir rūpintis dėl šiukšlių, kurias užkasė senoji karta.

Kas Tau yra teatras? Ar po šio spektaklio Tavo asmeninė teatro apibrėžtis kaip nors pakito?

Man, kaip žiūrovui, teatras yra vieta, kur aš ateinu pamąstyti, pasisemti idėjų, kartais tiesiog pasikrauti geromis emocijomis, trumpam pabėgti nuo savo realybės ir per scenos realybę persikelti į idėjų pasaulį. Žiūrint pro „aktoriaus“ prizmę (nemanau, kad esu aktorius, bet pafantazuokime, kas būtų, jeigu būtų), man teatras yra vieta, kur mūsų komanda susitinka ir bendrauja su žiūrovu, stengiasi jį sužadinti, pakrauti, priversti truputį pamąstyti, nustumti jį nuo jo realybės. Aš niekada nesistengiau apibrėžti teatro, apibrėžimų yra labai daug ir baisiausia, kad visi jie yra teisingi, bet kartu neapimantys viso teatro. Manau, kad iš esmės savo teatro apibrėžimo nepakeičiau, gal jį papildžiau, patobulinau. Bet formuluoti žodžiais to negaliu, nes tai yra jausmų, subjektyvumo lygyje ir įsprausti į žodžius visa tai būtų truputį negailestinga.

Kokia Tavo nuomonė apie judėjimą „No theatre“? Ar domėjaisi jo veikla prieš ateidamas į „Kovos klubą“?

Žinoma, žinojau apie „No Theatre“ jau seniai, dar net anksčiau, nei pradėjau domėtis teatru. Pirma sužinojau apie „Stipriai kitaip“ (Vido Bareikio, Ainio Storpirščio ir Prano Dapšausko grupė), po to sužinojau ir apie „No Theatre“. Sunku apie juos kalbėti, nes jie nėra pastatę daug spektaklių, o iš tų nedaugelio mačiau tik vieną ir dar viename dalyvauju. Neabejotinai jie yra viena iš liberaliausių ir avangardiškiausių, drąsiausių jaunų teatro trupių Lietuvoje. Jie kuria spektaklius – manifestus savo pozicijai išsakyti. Jie nėra komerciniai – tai man labai patinka. Jų kūryba trykšta energija, noru veikti. Jie kaip didelė darni šeima ir tai labai matosi, ypač dirbant kartu. Man yra įdomi, priimtina jų kūryba, juk reikia visokio teatro. Truputis „ne – teatro“ paįvairina Lietuvos teatro sceną, kartais net supurto, tačiau jeigu visas teatras būtų toks, nemanau, kad man labai patiktų.

Licėjus LRT projekte „Lyderiai”

Viltautė Zarembaitė, Agnė Jurgaitytė

Maigydamas televizoriaus pultelį ir taip užklysdamas į LRT kanalą, dažnas liceistas jau nebenustemba žydrajame televizoriaus ekrane išvydęs savo bendraklasį ar bendraklasę. Turime omenyje ne tik penktąjį sezoną skaičiuojančius „Tūkstantmečio vaikus“, o ir protų kovas primenančią laidą „Lyderiai“, vedamą istoriko Alfredo Bumblausko. Joje licėjaus komanda jau antrus metus išskirtinėmis teisėmis varžosi su universitetų komandomis ir neretai jas nugali triuškinančiu rezultatu. Licėjaus komandą sudaro mokyklos direktorius Saulius Jurkevičius, „Muštapročio“ ir „Prot(t)esto“ iniciatorė Eidvilė Banionytė, ketvirtokai Rugilė Matulevičiūtė ir Žygimantas Kapočius bei alumną pakeitusi antrokė Miglė Kalinauskaitė. Kad sužinotume daugiau apie šių proto kovų laidos užkulisius, pakalbinome licėjaus direktorių.

Kaip jums kilo mintis dalyvauti LRT projekte „Lyderiai” (anksčiau – „Ateities lyderiai”)?

Tiesiog žaidimo organizatoriai man pasiūlė dalyvauti šiame žaidime, ir, kai jie pasiūlė, tada ir pradėjau galvoti, kad galėtume pabandyti dalyvauti. Taigi, po to ir prisijungėme prie šio projekto.

Kaip atrinkote komandos narius, kapitoną?

Komandos narius atrinkome matydami, kurie aktyviai, ryškiai dalyvauja, pasirodo „Tūkstantmečio vaikuose”, kurie bandė reikštis būtent panašiuose žaidimuose. Turbūt dėl Eidvilės nekyla abejonių, nes ji organizuoja protmūšį ir aktyviai dalyvauja apskritai šitoj veikloj, yra kaip išskirtinis reiškinys visame licėjuje. Rugilė taip pat puiki dalyvė ir žaidėja. Paskui bandėme dar pasitelkti vieną buvusį moksleivį, kuris žaidė, ir Žygimantą pakvietėme, kaip gerą geografijos žinovą, nes dažnai būna tokie klausimai. Būtent žiūrėdami, kurie turi daug žinių, ir pabandėme suburti komandą.

Su kuria komanda buvo įdomiausia kautis žaidime?

Kiekviena komanda yra įdomi, nes turi savo specifiką, tad manau, kad žaidime „Lyderiai“ dabar nėra silpnų komandų. Visos komandos yra vertos viena kitos, todėl kiekvienas žaidimas yra savitas. Kaip sakoma, negalima neįvertinti priešininko, o tuo labiau jį pervertinti. Bet kokiu atveju kiekvienas žaidimas yra labai įpareigojantis ir sunkus, įdomus ir savitas, tad negali išskirti kažko. Turi kiekvieną kartą įrodyti savo tam tikrą pajėgumą.

Kuris klausimas iš viso projekto jums labiausiai įsiminė, išsiskyrė iš kitų?

Išskirti kažką būtų labai sudėtinga - būna įdomesnių ar prastesnių klausimų, būna klausimų, kurie tau patinka, būna tokių, kurie galbūt šiek tiek nepatinka. Visi klausimai yra gana tolygūs ir nuo žaidėjų priklauso, kaip jie sugebės susiorientuoti situacijoje, bet, savaime suprantama, yra ir gražių klausimų, kurie patiko, prie kurių atsakymų mes priėjome. Na, kad ir paskutiniame žaidime įstrigo, kas Australijoj traukdavo traukinius – buvo toks įdomus klausimas. Paskutinę minutę sugebėjom išmąstyti, kad juos galėjo traukti kaliniai. Toks labai netikėtas ir, sakyčiau, gimęs paskutinę sekundę atsakymas.

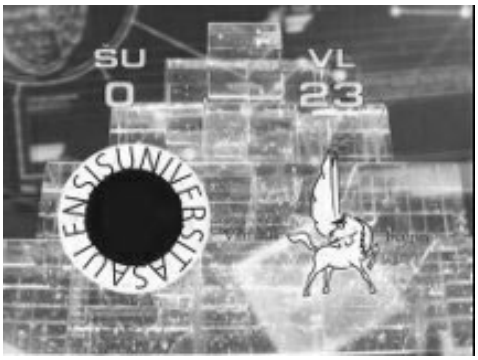
Kaip galvojate klausimus, kuriuos užduodate kitoms komandoms?

Mes susirenkame ir bandome kartu prieiti prie bendro sprendimo. Klausimai būna dažnai iš įvairių komandos narių,

tai bendru susitarimu mes nusprendžiame, kad būtent tą ar kitą klausimą mes pateiksim savo varžovams. Padaryti gražų klausimą yra iš tiesų didelis menas, nes jį reikia suformuluoti visomis prasmėmis – ir logine, ir kalbine, ir grožio prasme. Kartais susirenkame, diskutuojame ir nieko tokio ypatingo nepadarome, ir vien žaidžiant daugelis tų žmonių suprato, kaip yra sunku sukurti klausimą.

Licėjus vis dažniau pasirodo įvairiuose televizijos projektuose. Kaip manote, kokią vertę tai turi visai licėjaus bendruomenei?

Aš manau, kad šitie intelektualūs žaidimai turi didelę vertę, tai yra tam tikra mokyklos reklama, mokyklos pasirodymas. Labai malonu, kad licėjaus mokiniai žaidžia Tūkstantmečio vaikuose, mes žaidžiame „Lyderiuose“, tuo parodydami, kad esame tikrai tvirta, išmani bendruomenė, kuri gali išsiskirti iš kitų mokyklų. Ir kad galime varžytis su universitetais, tai, sakyčiau, netgi puiku, nes tose komandose ir dėstytojai sėdi, ir akademinė bendruomenė prisibijo ir vengia Licėjaus, ir iš tiesų esame puikiai sužaidę daug žaidimų. Daugelis licėjų dabar žino daug plačiau, nes žino ir tie, kurie nesusiję nei su mokykla, nei su švietimu, kad štai yra tokia mokykla, kuri varžosi su universitetais. Nei viena mokykla nėra išdrįsusi iškelti savo komandos „Lyderiuose“. Tad labai gražu, kad esame aktyvūs, pilietiški ir parodome, kad galime kažką daugiau, negu kiti.

Į klausimus atsako Eidvilė, Rugilė ir Žygimantas:

Kaip patekote į licėjaus „Lyderių“ komandą?

Eidvilė: Į licėjaus „Lyderių“ komandą buvau pakviesta dar praėjusią vasarą. Pamenu, kad buvau atėjusi repetuoti ir koridoriuje sutikau direktorių, jis manęs ir paklausė, ar manau, kad toks licėjaus dalyvavimas būtų vertas dėmesio ir naudingas. Rezultatas aiškus – tą dieną nusprendėm surinkti komandą ir štai kas esame šiandien.

Rugilė: Prisijungti prie komandos pakvietimą gavau licėjuje, sulaukus pasiūlymo dalyvauti laidoje. Iš dalies išreiškiau savo iniciatyvą, iš dalies mano kandidatūra komandai pasirodė priimtina.

Žygimantas: Prisidėti prie licėjaus komandos praeitų metų rudenį pakvietė dabartinė Jos Ekscelencija – Eidvilė. Su panele Eidvile jau daugybę kartų teko skinti laurus labiau neformaliuose „protmūšiuose“, tad pasikalbėję pamąstėm, kad dalyvavimas panašaus pobūdžio žaidime televizijoje būtų įdomi patirtis. Kita vertus, visada yra malonu ginti savos mokyklos garbę.

Eidvile, kokios tavo, kaip komandos kapitonės, pareigos? Kuo jūsų komanda įdomi?

Būdama kapitone, aš nesu svarbesnė už jokį mūsų komandos narį, tiesiog turiu savo pareigą, kurią atlieku geriausiai. Paaiškinsiu, kuo mūsų komanda tokia įdomi. Žygimantas – geografas, tad beveik visais klausimais, susijusiais su šia tema, remiamės į jį ir jis puikiai atlieka savo užduotį. Direktorius – istorijos tematikos specialistas, žino visas datas, asmenybes, įvykius. Miglė – naujoji mūsų komandos dalis, kaip pati sako, besidominti viskuo po truputį, tad kiekvienu klausimu turi kažką pasakyti, pridurti, o tai labai svarbus aspektas pasirinkimo metu. Rugilė – na, visi matėte, kaip ji, pasak Bumblausko, „šėlsta“. Mano paskirtis šioje komandoje nesunki, tačiau labai atsakinga – pasirinkti teisingiausią atsakymo versiją ir ją pristatyti, turėjau keletą svarbiu pasirinkimų paskutinės sekundės metu, ir džiaugiuosi, kad visus iki šiol atlikau teisingai. Kiekvienas mūsų komandos narys yra labai svarbus ir man yra didžiulė garbė būti viena iš jų.

Kaip vertinate tai, kad Licėjus kaunasi su universitetų komandomis?
Eidvilė: Licėjus turi daug potencialo ir tai tik dar viena proga jį išnaudoti. Tokiuose žaidimuose sėkmę lemia ne amžius, o erudicija, kurios nestokoja dauguma licėjaus moksleivių. Mūsų sėkmei, prieš universitetų komandas įtaką padaro ir tai, kad esame tikrai gerai sutarianti ir susibendravusi komanda.
Rugilė: Smagu, kad komanda, į žaidimą kviesta dėl intrigos, pasirodė pajėgi nuveikti ir pademonstruoti daugiau nei iš jos tikėtasi. Žinoma, manau, kad universitetų atstovai neturėtų būti labai patenkinti tuo, kad „vaikai“ laimi prieš jų

studentus ir profesūrą. Kita vertus, tai tik žaidimas ir sėkmės faktorius čia taip pat veikia.

Žygimantas: Per daug to nesureikšminu, tačiau tikrai džiaugiuosi, kad liceistai žengia koja kojon su universitetų studentais ar net profesoriais. Įvairiais talentais apdovanotų žmonių licėjuje – nors vežimu vežk. Manau, jog licėjus nusipelnė garbės ir privilegijos lygiomis teisėmis kautis su Lietuvos universitetų komandomis ir įrodyti, jog svarbu ne ūgis, o smūgis.

Įdomiausias klausimas, išgirstas projekte:

Nuotraukos iš LRT archyvo

Eidvilė: Nepaisant pasitaikančių prastos kokybės klausimų, teko išgirsti ir keletą tikrai įdomių, ir vienas iš jų skambėjo maždaug taip: „Senovės Egipte, tam tikrus susirgimus žmonės gydydavosi purvu. Kokie tai susirgimai?“ Atsakymas – lūžiai, jie į purvu apdėdavo sulūžusią vietą ir sudžiuvus purvui, jame esantis molis sukietėdavo, taip atstodamas šiuolaikinį gipsą.

Rugilė: Klausimų būta be galo daug ir dažniausiai dėl įtampos jie pasimiršta iškart po žaidimo. :)

Žygimantas: Vienąsyk teko rimtai pasukti galvą išgirdus klausimą, susijusį su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis: „Sociologai teigia, jog statistinis amerikietis žalio šviesoforo signalo laukia šešis mėnesius. Apie ką kalba sociologai?“ Atsakymas iš tiesų buvo ganėtinai primityvus – tiek laiko per visą savo gyvenimą amerikiečiai praleidžia laukdami žalio šviesoforo signalo.

Kaip ruošiatės laidai prieš filmavimą?

Eidvilė: Filmavimui daugiausia ruošiamės morališkai: daug kalbamės, juokaujam, ir taip labai gerai atsipalaiduojam. Žinoma, prieš kiekvieną žaidimą susitariam pagrindinius dalykus: „Keliam versijas, kalbam, nebijom išreikšti savo nuomonės. Susikaupiam, bet neįsitempiam.“

Rugilė: Specialių pasiruošimo ritualų prieš filmavimus tikrai neturim. Nebent tik mūsų labai „mėgiamas“ grimavimasis.

Žygimantas: Stengiuosi nepamiršti užsirišti kaklaraiščio ir įsisegti licėjaus ženkliuko. Turime ir komandinių tradicijų! Nepraleidžiame progos draugiškai pasišaipyti iš „umpalumpiško“ grimo, šnekučiuojamės apie einamuosius reikalus ar kokius egzotiškesnius faktus.

Galbūt filmavimo metu yra nutikę kas nors įdomaus, linksmo ar netikėto, ko žiūrovai nematė?

Eidvilė: Tokie „nutikimai“ dažniausiai susiję su klausimų galvotojų pateiktomis klaidingomis klausimų formuluotėmis. Kad ir vienoje laidoje, pateikė blogą žemėlapį, kuriame nurodyta, kad X gyvūno nėra Lietuvoje, tad atsakinėdama į klausimą ir sakau: „Išvarykime šį gyvūną vienai dienai iš Lietuvos ir sakykime, kad tai ežys“. Aišku, žemėlapį eterio metu pataisys, tačiau mano žodžių neiškirps, tad pasirodys, kad Lietuvos žemėlapio nepažįstu. Bet ką gi, tokia jau ta televizija.

Rugilė: Dažniausiai už kadro lieka tik karšti ginčai dėl teisingo/neteisingo atsakymo įskaitymo (ypač namų darbų klausimuose) arba kartais ir truputį kurioziškos kūrėjų klaidos.

Žygimantas: Nors žaidime esame žinomi kaip nuolaidi ir draugiška komanda, kartais tenka ir rimčiau pasiginčyti su oponentais, ypač namų darbų klausimų metu. Dažniausiai aršiausios diskusijos lieka tarp keturių LRT studijos sienų. Gal ir be reikalo – galbūt pakiltų „Lyderių“ reitingai? Kurioziškų situacijų pasitaiko ir greitųjų klausimų metu, kuomet iš inercijos ir šiokios tokios įtampos imi ir pasakai kokį liapsusą. Ne bėda – juk visada sveika pasijuokti ir iš savęs.

Žaidžiame LIMUN

Justina Čižinauskaitė

Kas kartą, kai manęs paprašo apibūdinti LIMUN, man tai sukelia galvos skausmą. Kaip apibūdinti dalyką, kurį, norint suvokti, pirmiausia reikia patirti? Kitaip tariant, apibūdinti LIMUN yra lygiai tas pats, kaip apibūdinti arbatos skonį – jis toks subjektyvus, kad net ir detaliausiai nupasakojus, kitas žmogus vis tiek negalės jo suvokti. Tad kas yra LIMUN?

LIMUN visų pirma yra žaidimas, skirtas supažindinti jaunimą su tarptautine politika. LIMUN yra projektas, skirtas reprezentuoti Lietuvą užsienyje. LIMUN yra įspūdžiai, emocijos, azartas, žinios bei naujos pažintys. Šie apibūdinimai tikriausiai yra patys primityviausi ir nė kiek nepriartinantys prie tikrojo LIMUN'o.

Nuotrauka iš limun.lt

Taisyklės: Kiekvienas LIMUN dalyvis su savo delegacija gauna atstovaujamą šalį, kuri skiriasi priklausomai nuo simuliacijos pobūdžio. Tada dalyviai ima ruoštis konferencijai (suprantama, kiekvienas pagal sąžinę) rašydami strateginius aprašus, skaitinėdami pasaulio aktualijas ar vartydami organizatorių paruoštas apžvalgas. Na, o konferencijos metu kiekvienos delegacijos tikslas – kuo geriau atstovauti savo šalies interesams, reaguoti į krizių komiteto pateikiamas krizes, laviruoti tarp skirtingų šalių interesų ir rašyti bei tvirtinti rezoliucijas.

Kas tos krizės? Tai netikėti nuokrypiai nuo įprastos konferencijos eigos. Tarkim, Tu atstovauji šalį B ir jau kurį laiką svarstai intervencijos į šalį A klausimą. Ir taip netikėtai, komiteto pirmininkas praneša, kad šalies A pajėgos tos šalies viduje apšaudo pabėgėlius iš šalies B, o tai jau laikoma veiksmais prieš Tavo valstybę. Taigi, svarbiausias klausimas – KĄ, kaip šalies B atstovas, darysi TU? Skelbsi karą? Apkaltinsi žiniasklaidą propaganda? Reikalausi šaliai A sankcijų tarptautinėse organizacijose? Viskas priklauso tik nuo Tavo pasirinkimų, kurie ir padaro kiekvieną konferenciją unikalią.

Tačiau ir čia dar ne viskas! (Taip, dabar prasideda asmeniškumai...) Praėjusios vasaros metu, rugpjūčio 16 – 19 dienomis, LIMUN komanda pakvietė Lietuvos ir Lenkijos jaunimą dalyvauti pirmojoje Lietuvoje jaunųjų diplomatų stovykloje – LIMUN Druskininkai 2012 Summer Camp. Intriguojantis pavadinimas „Bare Real – Politik versus Compromising Diplomacy – trends of International Relations" tikriausiai sužadino smalsumą ne vienam, nes į pirmąją stovyklą susirinko virš 20 dalyvių. Šios stovyklos organizavimas nuspalvino mano vasarą, nors drįsčiau pasakyti, kad neleido pailsėti... Nors po varginančios Vilniaus sesijos pažadėjau sau daugiau niekada neturėti nieko bendro su LIMUN, nesugebėjau sau to ištesėti. Visai netikėtai pašnekesys prie arbatos puodelio įtraukė mane į dar vieną avantiūrą. Bet kokiu atveju, LIMUN stovykla paliko vienus geriausių įspūdžių iš visos vasaros: daugybė jaudulio likus kelioms dienoms iki stovyklos pradžios, pažiūrėjus į neaprėpiamą likusių darbų sąrašą, daiktų pakavimas su kirbančia mintimi „o jei prireiks..?". Prieš užmigdama dėliodavau scenarijus visų įmanomų dalykų, kurie gali vykti ne taip, kaip planavau, ir bandydavau rasti efektyviausius sprendimus. Gaila, kad tokie naktiniai pamąstymai nepadėjo išvengti kritinių situacijų... Dar dabar pamenu, kaip ryte beveik nemiegojusi ėjau per miegančius Druskininkus žadinti stovyklos dalyvių į jų rytines SPA procedūras. Neduok Dieve, pramiegos! Prisimenu chaosą kiekvieną rytą, kai mūsų komanda nubusdavo ir puldavo ruoštis bei pakuotis daiktus ateinančiai dienai. LIMUN stovykla (drąsiai sakau) buvo pavykęs projektas, sujungęs žymių žmonių paskaitas (pas mus lankėsi ir Hillary Clinton patarėja, ir specialiai į stovyklą atskridęs investuotojas iš Norvegijos), įvairių JTO komitetų simuliacijas ir vakarines pramogas. Rugpjūčio 19 dieną verkiau dėl dviejų dalykų: nuovargio ir liūdesio.

Labai tikiuosi, kad šią vasarą LIMUN stovykloje dalyvaus daug daugiau liceistų, pasiryžusių išmokti simuliacijos paslapčių ir praplėsti savo akiratį.

LIMUN'o naujienas, informaciją apie artėjančius renginius, įspūdžius iš tarptautinių konferencijų bei visas kitas įdomybes galite rasti Facebook puslapyje arba **www.limun.lt**

Linkėjimai iš Norvegijos

Lina Sadovskaja

Praėjusi atranką į tarptautinį pasaulio koledžą konkrečią mokymosi vietą galėjau rinktis iš Italijos, Norvegijos ir Nyderlandų, tačiau iš pat pradžių žinojau, kad norėčiau mokytis Red Cross Nordic UWC koledže Norvegijoje. Ten jau metus mokėsi viena pažįstama mergaitė iš licėjaus, be to, labai viliojo nepakartojama Norvegijos gamta, snieguotos kalnų viršūnės bei šalies politinė padėtis tarptautinėje bendruomenėje (savo ateitį sieju kaip tik su politikos mokslais). Dabar jau tris mėnesius esu šio koledžo pirmakursė Lietuvos atstovė . Mūsų mokykla yra viena akademiškai stipriausių ir unikaliausių UWC bendruomenėje. Labai keista, kai čia kiekvienas žino tavo gyvenimo istoriją, žino, ką valgai pusryčiams ir kas yra tavo draugai. Čia atšąla dar ankstų lapkritį, o žiema baigiasi balandžio mėnesį. Tikiu, jog turėtų skambėti niūriai, tačiau iš tiesų visa tai sudaro didelę ir svarbią dalį to, ką mes čia įprastai vadiname RCNUWC patirtimi. Ne taip kaip kituose koledžuose, kiekvienas RCNUWC studentas praeina ne tik tradicinius tolerancijos kursus, bet taip pat mokosi suvaldyti savo emocinę būseną, kurią dažnai veikia neįprastas slegiantis Norvegijos klimatas ar netgi pačios gamtos nepakeliamas didingumas.

Kitaip nei bet kokiame kitame koledže, mokiniai čia labai savarankiški arba iš jų to tikimasi. Gyvename po 40 mokinių kiekviename name; jie vadinami Skandinavijos šalių vardais. Atvykus man teko garbė apsigyventi Suomijos namo antrame aukšte kartu su keturiomis kambario kaimynėmis iš įvairių pasaulio kampelių. Dažnai sakau, kad mano kaimynės – didžiausia mokiniui įmanoma tarptautinė patirtis. Gyvenu su švede, kuri įsimylėjusi Harį Poterį, mergina iš Vakarų Saharos (Vakarų Sachara – vieną griežčiausiai islamą propaguojančių šalių), jaunute ir itin miela inde bei antramete norvege, kuri po mėnesio išvyko dėl rimtos depresijos. Dar viena keista koledžo liberalumo apraiška – visos patalpos: mokykla, biblioteka, valgykla ir mokinių namai yra atviri 24 valandas per parą. Mokytojai su šeimomis gyvena mokytojų miestelyje ant kalno šalia mūsų, tačiau paprastai turime visišką laisvę judėti po studentų miestelį bet kuriuo dienos metu. Vidury nakties mokiniai eina vieni pas kitus kavos ar į lauką ieškoti įkvėpimo mokytis. Mokykloje, bibliotekoje visuomet randi tų, kurie pernakt mokosi SAT žodžius ar rašo Tarptautinio bakalaureato esė, kiti žiūri filmus ar futbolo varžybas internetu. Manau, kad vos atvykus į koledžą dauguma susiduria su laiko planavimo problema. RCN suteikia tiek daug laiko praleidimo būdų, jog ne kiekvienas sugeba susitvarkyti ir leisti jį tinkamai, ne miego sąskaita. Kiekvienam tenka išmokti susidaryti savo asmeninę dienotvarkę ir taisykles, kaip išgyventi UWC su minimaliu miego kiekiu ir maksimaliu visų galimybių išnaudojimu. Aš asmeniškai laikau miegą ir bendravimą dienos metu bei mokymąsi naktį labai naudingu RCNUWC style įpročiu.

Čia mokosi ir gyvena apytiksliai 90 įvairių šalių atostovų - 30% mokinių iš Skandinavijos šalių, tiek pat iš Rytų Europos ir Lotynų Amerikos, o keli likę procentai atitenka Vakarų Europai ir besivystančioms šalims. Tarpkultūrinis bendravimas ir tolerantiškumo ugdymas yra viena svarbiausių UWC vertybių, kuria grindžiama visa oficiali ir

neoficiali ugdymo programa. Niekad nebūčiau pamaniusi, kad bus taip lengva priskirti save prie Rytų europiečių klano, tačiau teko atrasti, kad kartu su balkaniečiais turime daug bendro: humoro jausmą, politines ir ekonomines problemas gimtosiose šalyse, panašų pasaulio suvokimą. Tokios grupės nestabdo tarpkultūrinio bendravimo, o padaro gyvenimą įdomesnį: visi žino, kad koledžo „latinos" mėgsta triukšmingus pasibuvimus su salsos šokiais, kad rytų europiečiais patys juokiasi iš savo neišsivysčiusios ekonomikos, o beveik kiekvienas skandinavas yra arba imigrantas, arba baltapūkis blondinas. Iš tiesų intensyvios „kultūros dalybos" tarp skirtingų religijų, kultūrų ar paprasčiausių pažiūrų vyksta kiekvieną buvimo koledže minutę; mokiniai diskutuoja politinėmis ir ideologinėmis temomis kambariuose, per pamokas, būreliuose ar namo svetainėje gamindami maistą. Tiesa, kartais atsitinka, kad iš pradžių kai kurie greit įsižeidžia dėl netikėto požiūrio į jų kultūrą, dėl to išgyvena.

Tai irgi viena iš UWC patirčių ir laikui bėgant kiekvienas išmoksta argumentuotai kovoti už savo vertybes bei priimti kitų nuomonę. Pavyzdžiui, viena įdomiausių viešų ideologinių kovų vyko visai neseniai, tuomet, kai visa tarptautinė bendruomenė kalbėjo apie Palestinos ir Izraelio konfliktą.
Koledžo mokiniai pasiskirstė į dvi grupes ir savo pažiūras reiškė dėvėdami tam tikros spalvos drabužius. RCN arabai kurstė konfliktą ir reagavo labai jautriai; jie atakavo socialinius tinklapius itin drąsiais pareiškimais ir šokiruojančiomis nukentėjusiųjų nuotraukomis, siuntė laiškus bei garsiai sveikino kiekvieną, kas palaikė jų pusę. Koledžo administracija susitvarkė su šia problema labai diplomatiškai – viešai per koledžo susitikimą mokinių buvo paprašyta viešai agresyviu formatu neskelbti savo nuomonės šio konflikto atžvilgiu.

Mokausi pagal tokią pačią tarptautinio bakalaureato programą kaip licėjuje, tačiau atvykus į koledžą teko atrasti daugybę skirtumų. Visų pirma, koledžas siūlo kelis TB dalykus, kurių nėra Lietuvoje – šiuo metu vietoje gamtos mokslo turiu integruotą geografijos/fizikos/chemijos ir biologijos kursą (puikus pasirinkimas netiksliukui), vadinamą Environmental Systems and Societies. Taip pat mūsų koledžas mokiniams siūlo pilotinį politikos pagrindų (Global Politics) kursą, kurio metu taikome politikos mokslo teoriją dabartiniams pasaulyje verdantiems konfliktams, mokomės kritiškai analizuoti informaciją, kurią mums pateikia žiniasklaida. Politikos pamokas veda iš Indijos kilęs žurnalistu dirbęs mokytojas, kuris studijavo Rusijos užsienio politiką. Dėl radikalių mokytojo ir mokinių pažiūrų per pamokas dažnai kyla įdomios karštos diskusijos vienu ar kitu klausimu. Be to, koledže visi pirmakursiai pusę metų privalomai mokosi norvegų kalbos pagrindų, o norintieji gali pradėti mokytis norvegų kaip oficialų TB dalyką. Kitaip nei licėjuje, mūsų mokiniai taip pat gali rinktis teatro, dailės ar filosofijos pamokas.

Pamokų sistema iš esmės skiriasi nuo tos, prie kurios buvau pratusi Lietuvoje. Kartais atrodo, kad visus tris mėnesius praleidau atostogaudama. Mokomės pagal septynių dienų slenkantį pamokų tvarkaraštį, per dieną turime tik keturias po valandą trunkančias pamokas. Po pirmos pamokos visi mokiniai susirenka vėlyvų pusryčių valgykloje, o tie, kurie neturėjo laiko miegoti pernakt, grįžta į kambarius trumpam nusnausti prieš kitą pamoką ar atlikti užsilikusių namų darbų. Po trečios pamokos turime valandą trunkančią pietų pertrauką ir tik tuomet grįžtame į paskutinę pamoką. Tokia sistema palengvina mokymosi procesą, sumažina mokykloje patiriamą stresą, todėl paprastai visi labai nuolankiai keliauja į pamokas. Žinoma, dėl šios priežasties daug darbo tenka atlikti savarankiškai po pamokų, tačiau niekas nesiskundžia. Aš pati turiu labai daug socialinių dalykų, todėl pagrindinis mokymosi procesas vyksta diskusijų su kitais mokiniais ir mokytojais metu, dalinantis savo mintimis, stengiantis priimti ir apgalvoti išgirstą informaciją.

Man labai patinka visų mokyklos bendruomenės narių ryšys, draugiškumas. Mokytojai yra mūsų draugai, į kuriuos kreipiamės vardu, kartu pietaujame ir dalinamės gyvenimo džiaugsmais. Mokymosi procesas grindžiamas tik pagarba ir pasitikėjimu, retas iš jų tikrina mūsų namų darbus, reikiamu metu mokytojai yra atviri suprasti, kodėl nepasiruošėme prezentacijai ar neatsiuntėme rašto darbo laiku. Tiesa, tai atsitinka itin retai paprasčiausiai dėl to, kad daug darbų atliekame grupėmis ir mokiniai motyvuoja vieni kitus. Kiekvienas iš mūsų taip pat gali pasinaudoti repetitorių programa ir pasiprašyti pagalbos iš oficialiai už vieną ar kitą dalyką atsakingų antrokų. Koledžas taip pat rūpinasi mūsų popamokine veikla. Užsiėmimą čia sugeba rasti kiekvienas. Oficialiai privalome lankyti nuo dviejų iki keturių būrelių, kurie vėliau įskaitomi kaip (TB-kai žinos) CAS veikla, būtina norint gauti TB diplomą. Kadangi esame Norvegijoje, daug dėmesio skiriama lauko užsiėmimams; mokiniai gali dalyvauti

žygeivių būrelyje, keliauti kanojomis ar užsiimti bitininkyste. Be to, pilna įvairių ideologinių ir politinių diskusijų forumų tiems, kurie nori tobulinti viešojo kalbėjimo įgūdžius ar mokosi matyti pasaulį iš kitos perspektyvos. Dar rankdarbių, šokių, teatro, arabų ar kinų kalbos būreliai, įvairių žmogaus teisių pažeidimams skirtį diskusijų klubai (Amnesty International, Rafto). Kai kurie mokiniai yra aktyviai įsitraukę į gamtosaugininkų judėjimus, taiko įgūdžius koledže (mokinių miestelyje visos šiukšlės yra rūšiuojamos, griežtai sekami sunaudojami energijos ištekliai visuose namuose, apdovanojami tie, kurie suvartoja mažiausiai). Turime plaukimo, sveikos gyvensenos ir mitybos, LGBT teisių, kūrybinio rašymo ir filmų kūrimo būrelius, taip pat reguliariai galime naudotis sporto klubu ir baseinu (ten yra netgi vandens kalneliai ir sauna suomiams, kur kartu su mokiniais iš buvusios Sovietų Sąjungos jie galynėjasi, kas gali ilgiau kaitintis!). Kiekvienas mokinys taip pat privalomai atlieka bent po vieną koledžo pareigą visų mokinių labui. Pavyzdžiui, aš šiuo metu dirbu mokyklos kavinėje (pardavinėjame mūsų pačių gamintus pyragus, renkame pinigėlius labdarai); kartais tenka padirbėti virtuvėje gaminant ir bandant naujus receptus iš viso pasaulio, kartais tiesiog pardavinėti gaminius ar plauti indus. Darbas mokyklos Café yra įdomus užsiėmimas tam, kas niekad nieko negamino namuose, be to, čia pabendrauti su draugais susirenka dauguma mokinių, groja smagi muzika. Sekmadieniais kartu su drauge iš Pietų Afrikos dirbame mokyklos parduotuvėlėje, kur pigiai parduodamos visos mokiniams būtinos prekės – nuo įvairiausių užkandžių naktinėms studijoms (norvegiško šokolado arba paklausiausių studentiškų užpilamų makaronų) iki dantų pastos. Surinkti pinigai skiriami mokyklos Kenijoje išlaikymui.

Laišką baigsiu susižavėjimu Norvegijos gamta ir pačia šalimi. Galbūt, kritiškai pagalvojus, man dar neteko patirti tikrojo norvegiškojo gyvenimo, tačiau patys koledžo norvegai ir žmonės iš aplinkinių miestelių atrodo stereotipiškai ramūs ir draugiški blondinai. Džiaugiuosi, kad netgi taip netrumpai čia išbuvusi ir apsipratusi su gamtos didingumu, vis dar kartais sustoju pakeliui į mokyklą pasigrožėti miegančiu fjordu ir kalnais. Jeigu kada turėtumėte galimybę aplankyti šią nuostabią šalį ir paragauti jų tradicinio rudojo sūrio – niekuomet neabejokite!

Ir pasinaudodama proga linkiu dvyliktokams lengvų egzaminų bei sėkmingų stojimų. O jaunuosius liceistus, labai tikiuosi, šis mano laiškas bent truputį paskatins išbandyti savo sėkmę ir dalyvauti atrankoje į UWC koledžus (vienuoliktokų atranka prasidės jau sausio mėnesį, todėl nesnauskite) ir pasirinkti būtent RCNUWC. Nebijokite kreiptis į mane asmeniškai arba panaršyti www.uwc.lt. Gledelig Jul, kaip sako norvegai! Linksmų Kalėdų!

Lina

Nuotraukos iš asmeninio archyvo

Susipažinti. Paliesti. Prisijaukinti.

Andra Bagdonaitė, Jonas Paulavičius

Įpratę prie besikeičiančių bendramokslių veidų liceistai dažniau pastebi išvykstančius nei sugrįžusius. Koridoriuose šnabždamasi apie tai, kaip Vardenis Pavardenis su mainų programa/laimėjęs stipendiją/konkursą... (sąrašą galima tęsti pagal savo nuožiūrą bei skonį) išvyko į ... (įrašykite šalį). Vis dėlto šįkart skirsime dėmesį būtent grįžusiems į Lietuvą. Savo įspūdžiais dalinasi Andra ir Jonas, Tarptautinio bakalaureato klasės moksleiviai, metus praleidę visai kitame pasaulyje – Tailande.

Andra:

Pirmieji metai buvo kupini nuostabos, nes TAIP – čia visiškai kitoks pasaulis, TAIP – jis neapibrėžiamai įdomus, ir TAIP – tai šokiruoja. Ypač tokią iš mažyčio miestelio kilusią dar mažesnę mergaitę kaip aš, pripratusią prie ramaus pušų siūbavimo bei bangų liūliavimo. Atvykusią į... Tailandą. Į Bankoką. 7800 kilometrų, šešios laiko juostos. Kitas pusrutulis. Kita platuma. Kitas pasaulis.

Pradėkim nuo pradžių. Dydis. Karštis. Liūtys. Tajai. Jų kalba, kultūra ir religija. Maistas. Kvapai. Gamta. Visos taisyklės, kurias tariausi žinojusi ir visi iki skausmo pažįstami miškų keleliai pasislėpė tolimiausiame atminties stalčiaus kampelyje ir aš, kartu su aštuoniais lietuviais, atvirom akim drąsiai žengiau pirmyn. O, pasirodo, to „drąsiai“ visai nereikėjo. Tajų šypsenos ir draugiškumas, noras visuomet padėti sužavėjo jau pirmosiomis dienomis ir privertė juos pamėgti bei tokią šypsojimosi virtuozę kaip aš šypsotis dar daugiau.

Pamėgus Tailando žmones, tapo daug lengviau įsilieti į subtilią jų kultūrą bei suvokti savam karaliui rodomą nepaprastą pagarbą (tiesa, kartais ji vis dar kelia šypsnį – sykį iš Baltijos šalių kilusiam turistui vėjas iš rankų išplėšė vietinės valiutos banknotą su karaliaus atvaizdu; šiam jį, kaip mums įprasta, bandant pagauti primynus batu, prisistatė policija ir vyrukui teko praleisti penkias dienas areštinėje. Gan keista? Taip pat kaip ir prieš kiekvieną kino seansą skambantis karaliaus himnas...). Susipažinau, paliečiau, pripratau. Oda įgavo rudesnį atspalvį, liežuvis nusigludino nuo aštrokų patiekalų, pradėjau džiaugtis amžina vasara bei atvirlaiškių baltumo paplūdimiais.

Tiesa, džiaugėmės jais tik atostogų metu, todėl grįžkim prie temos branduolio – mokslo. Mes, lietuviukai, padalinome savo pajėgas į dvi dalis: šeši nukeliavo į Patajos mokyklos miestelį, trys – į Bankoko. Tačiau visi kartu atitinkamai pagal amžiaus grupes mokėmės arba pagal IGCSE, arba IB kursą, kurie yra tokie sudėtingi ir painūs, jog prireiktų atskirų straipsnių juos išaiškinti. Kaip ir dauguma dalykų, mokslas ten yra kitoks. Ne kokybe ar žinių lygiu, bet mokymosi procesu. Tailande jis „gyvas“ – daug kūrybinių užduočių, prezentacijų, bandymų, eksperimentų, praktikos. Moksleivis nėra apkraunamas nereikalingomis žiniomis, o tai verčia jį domėtis mėgstamais dalykais ir norėti daugiau. Šis noras stimuliuoja mokytojus vesti įvairesnes bei įdomesnes pamokas ir mėgti savo darbą bei mokinius.

O mokytojai čia ne iš kelmo spirti! Visi jie turi Kvalifikuoto mokytojo statusą (QTS) ir yra atvykę iš įvairiausių

pasaulio kampelių, pradedant Anglija ir baigiant Australija. Šie žmonės yra atsidavę darbui, taiko modernius mokymo metodus ir yra šiuolaikiški. Tą itin gerai jautė mokiniai – su mokytojais bendravome lyg su gerais draugais, juos labai gerbėme. Mokytojas pirmiausia mums buvo žmogus, o ne siaubūnas, vakar apšaukęs ir parašęs dvejetą už neatliktus namų darbus. Žinoma, tam tikros disciplinos laikomasi ir čia, tačiau mokytojai nebijojo klysti ir iš savęs pasijuokti, žinojo, kad individualius mokymosi būdus mes atrandame patys ir nesisakė žiną, kas mokiniams geriausia, verčiau parodydavo teisingą kryptį bei niekuomet neatsisakydavo padėti. Todėl mokymasis čia buvo kiek panašus į mokymąsi universitete – užrašus dažniausiai suformuluodavome patys, klausydamiesi mokytojo. Jokio diktavimo, „kalimo" ar informacijos kišimo per prievartą. Žinoma, kaip ir visur, laikas nuo laiko turėjome atsiskaityti už sukauptas žinias – rašėme ne tik kontrolinius darbus, testus, bet ir „kursinius" darbus, kurie sudarė dalį mūsų egzaminų pažymio. O apie egzaminus kalbama nuo pačių pirmųjų dienų mokykloje – siekti aukščiausių rezultatų yra kiekvieno iš mūsų pareiga. Atitinkamai pagal galimybes jau tada galėjome pasirinkti kurso sudėtingumą ir gauti tokias žinias, kokias buvome pajėgūs priimti. Be viso to, mokykla rūpinosi ir moksleivio asmenybės ugdymu įvairiausiais metodais. Nuolatinės konferencijos, susitikimai su įdomiais žmonėmis, akcijos, konkursai, varžybos, renginiai, koncertai, šventės, kelionės sukte susuko galvą ir atsigręžusi atgal klausiau savęs: "Ir kaip aš viską suspėjau?"

Įdomu, kaip aš ten atsidūriau ? 2010 metų pavasarį užpildžiau anketą stipendijai gauti, kuri yra patalpinta Regents mokyklos internetinėje svetainėje. Tuomet buvau atrinkta ir pakviesta laikyti matematikos bei anglų kalbos egzaminų (pagal jų rezultatus buvo skirtos atitinkamos stipendijos) ir sudalyvauti pokalbyje su mokyklos įkūrėju Dr. Virachai. Na, o vasaros viduryje sužinojau rezultatus ir štai – aš jau Bankoke!

Daugybė žmonių dabar manęs klausia, ar nesigailiu grįžusi į Lietuvą. Atsakau drąsiai ir užtikrintai – ne. Dveji metai praleisti Tailande neabejotinai buvo patys spalvingiausi bei įdomiausi mano gyvenime, tačiau judėti pirmyn ir mesti sau naujus iššūkius yra tūkstanteriopai smagiau nei užsisėdėti vietoje. Galbūt pats laikas ir tau mesti sau iššūkį? :)

Jonas:

Aš pasirinkau mokslą Tailande ir dvejus metus mokiausi Patajos mieste, tarptautinėje Regento mokykloje (The Regents School). Tai – privati tarptautinė britiška mokykla Tailando kurorte, gražiame turistiniame miestelyje, kuriame klesti narkotikai ir prostitucija. Oras Tailande geras ištisus metus: visuomet šilta, maždaug 30-40 laipsnių šilumos, pusę metų drėgnas sezonas – lietūs, potvyniai, kitą pusę – tvankus karštis ir sausra.

Apie pačią mokyklą: mokslai Year 10 ir Year 11 (Lietuvos 9 ir 10 klasės) vyksta pagal britišką IGCSE (International General Certificate of Secondary Education). Pasirenkamos užsienio kalbos, gamtos mokslų, matematikos, anglų kaip antrosios kalbos/anglų kalbos ir literatūros bei vienos savaitinės kūno kultūros pamokos, o po dvejų

metų laikomi egzaminai iš visų dalykų. Aš rinkausi Business Studies (verslas/ekonomika), ICT (informacinės technologijos), IGCSE PE (kūno kultūra ir jos teorija) bei prancūzų kalbą, o anglų kalbą ir literatūrą mokiausi kaip gimtąją.

Įdomiausia buvo pabendrauti su užsieniečiais iš apie 50 skirtingų šalių ir gauti geresnius pažymius iš anglų kalbos pamokų už pačius britus, kas retkarčiais pavykdavo. Daug sužinojau apie pačius tajus, jų spalvingą kultūrą ir keistus papročius. Tajai nešvenčia Kalėdų, Naujuosius metus švenčia balandžio viduryje, laistydamiesi vandeniu. Dažniausiai namuose jie neturi virtuvių, kadangi įvairaus maisto galima nusipirkti gatvės kioskeliuose arba mažose kavinėse, kur sotūs pietūs kainuoja vos 5 litus. Pats ragavau kirminą, tokį, koks parduodamas gatvėje, kaip kartais rodo filmuose. Neskanu. Tailande nepriimtina sėdėti ant pagalvių arba iškelti kojas virš žmogaus galvos, taip pat liesti kitam žmogui (išskyrus šeimoje, arba artimiems draugams) galvą. Nepaisant to, kad jie mėgsta kartais pašvęsti ir net išgerti, kultūra nuo seno yra konservatyvi, o visuomenė šilta, draugiška. Jie myli savo karalių, jį garbina taip, kad kaip nors išniekinus jo vardą, pavyzdžiui, užpaišius jo portretą, gresia kalėjimas. Netgi ant monetos, ant kurios vienos pusės yra karaliaus veidas, nepriimtina užminti ar atsisėsti.

Buvo galimybė tęsti mokslus Tailande ir užbaigti IB (TB) kursą tenai, tačiau nusprendžiau sugrįžti į Lietuvą, kadangi mokslai ir pragyvenimas buvo tiesiog per brangūs, o ir pats gyvenimas bendrabutyje, be galimybės bet kada išeiti už mokyklos teritorijos ribų (saugumo sumetimais), įgriso iki gyvo kaulo.

Nuotraukos iš asmeninio archyvo

Vienas judesys gali suvienyti žmones

Gabrielė Balachninaitė, Rimantė Žedaveinytė

Vėl išaušo nepaprastas penktadienio vakaras. Ir vėl licėjaus aktų salė pilna žmonių, šį kartą – judančių šokio ritmu. Tai „Šokių maratonas" lapkričio 16 – ąją vėl drebino trupančias Licėjaus sienas. Rampos šviesoje išvydome gausybę įvairiausių šokių: nuo baleto ir modernaus šokio iki breiko ir akrobatinių triukų. Šį kartą konkurso dalyviai turėjo ne tik pastatyti šokį, bet ir sugalvoti judesius nežinomai muzikai bei greitai sukurti trumpus pasirodymus mišriose komandose. Geriausiai su visomis užduotimis susidorojo ir profesionaliausiais bei publikos mylimiausiais buvo pripažinti trečiokai „Meškučiai", o energingiausiųjų titulą pelnė ketvirtokių grupė „B&B's". Geriausiais šokėjais šįkart buvo išrinkti pirmokė Miglė ir trečiokas Tomas. Įspūdingais šokiais publiką džiugino ir nepriklausomi šokėjai. Žiūrovams taip pat nebuvo leista nuobodžiauti – jie su Rytės ir Justo pagalba išmoko energingąjį „flash – mob'ą", o drąsiausieji turėjo galimybę užlipti ant scenos ir pademonstruoti savo greito šokių kūrimo sugebėjimus kartu su konkurso dalyviais. Tądien šokiai nepaliko abejingo nei vieno. Licėjuje šoko visi – nuo pirmoko iki ketvirtoko, nuo mokinio iki mokytojo. Vienu ritmu. Vienu judesiu. Vieningai.

Apie Šokių maratoną iš pirmų lūpų: į klausimus atsako renginio organizatoriai...

Kaip sekėsi organizuoti renginį? Ar viskas pavyko kaip buvote suplanavę?

Rytė Rutkauskaitė 4A

Tradiciškai naujas Šokių maratonas „gimė", kai buvome pirmame kurse. Gan simboliška, jog jis tapo paskutiniu mūsų organizuojamu renginiu. Per ketverius metus nei patys mes, nei šokių maratonas per daug nepasikeitė. Kaip ir karnavalą, ši renginį paruošėme praktiškai per paskutinę savaitę. Maratono metu teisėjai vis dar aikčiojo vyriškosios lyties atstovams kiek grakščiau ir sinchroniškiau atlikus judesius (pritariu Žygiui Kapočiui: jei ne mergaitės, vyrukai turbūt apskritai ant scenos šokti neliptų!), eilinį kartą įsitikinome, kad mūsų mokykla pilna talentingų žmonių.

Man svarbiausia, jog renginys buvo draugiškas (Diana Č. su trimis pirmokų paršiukais turbūt jau susitaikė) ir pilnas geros nuotaikos. Dėkoju visiems, kurie prie jo prisidėjo, ypač mokytojai Ulvydienei bei dalyvių komandoms.

Evald Monastyrski, 4d

Na bent jau pavyko išvis surengti šį Šokių Maratoną . Šiaip džiaugiuosi - visa programa ėjo pagal planą, taip pat sulaukėme daug savanorių iš publikos, kurie galėjo išbandyti naują užduotį. Žinoma renginio metu buvo ir nesklandumų, bet jie neturėjo lemiamos reikšmės, o apskritai, tai manau, kad žiūrovai ir dalyviai galėtų objektyviausiai įvertinti mūsų darbą. Bet šiaip esu žiauriai patenkintas visais pasirodžiusiais scenoje, su kuriais puikiai pavyko sutarti ir kurie tinkamai pasiruošė renginiui ir parodė, kad šokis licėjuje tobulėja ir turi gražią ateitį.

Kodėl nusprendėte pakeisti renginio taisykles?

Evald Monastyrski, 4d

Iš esmės tai dėl dviejų priežasčių. Norėjosi, kažkaip atnaujinti pačią renginio programą, kad ji būtų įdomesnė žiūrovams, nes iki šiol užduotys nebuvo pakeistos nuo pirmojo Šokių Maratono. Taip pat, tikėjomės, kad atsisakę visiškos improvizacijos, pritrauksime didesnį dalyvių skaičių, nes ne kartą teko girdėti, kad tai yra baisiausia dalyvių užduotis. Dar manau, kad buvo labai gerai, kad vienos iš užduočių metu galėjome įtraukti sudalyvauti ir žiūrovus, kuriems, manau, ir patiems buvo labai smagu ir kurie galėjo nudžiuginti likusius publikoje draugus. O ar naujosios užduotys pasiteisino, tai nuspręs kitų metų organizatoriai, kurie ir pasirinks kito Šokių Maratono struktūrą .

Rytė Rutkauskaitė 4A

Norėjome įpūsti ir naujų vėjų. Ankstesniais metais buvusios užduotys iš pirmo žvilgsnio atrodydavo smagios, tačiau, mano nuomone, gan greit įgrisdavo. Retas dalyvis būdavo pakankamai profesionalus, kad galėtų gerai improvizuoti ar atkartoti balerinos judesius. Užduotys trukdavo ilgai, renginys tapdavo mažiau „šokių" ir daugiau „maratonas". Kaip pavyko šių metų užduotys, spręsti žiūrovams, tikiu, jog kitų metų organizatoriai taip pat jas galės patobulinti.

Kaip manote, kuo Šokių Maratonas yra svarbus licėjaus kultūriniam gyvenimui?

Justas Lukošiūnas, 4d

Šis renginys iš esmės yra linksmo, lengvo, laisvo pobūdžio, tačiau iš anksto paruošti įvairių šokio žanrų pasirodymai suteikia jam profesionalumo ir estetiškumo, taigi liceistai gauna galimybę į šokį pažvelgti ir iš meniškosios pusės.

..ir savo įspūdžiais dalinasi dalyviai.

Miglė Šiaučiulytė, 1d (geriausia šokėja)

Apie Šokių Maratoną pirmą kartą sužinojau atsivertusi Licėjaus metraštį ir iškart užsidegiau noru jame sudalyvauti. Iš pradžių nesitikėjau nieko ypatingo - ateini, pašoki, pasiploji sau ir išeini, todėl šiemetinis renginys mane labai maloniai nustebino. Netruko nei tikrai gerų šokėjų, nei organizatorių išmonės, nei taiklių komisijos pastebėjimų, nei vieningos Licėjaus bendruomenės dėmesio bei šypseną sukeliančių palaikymo šūksnių. Turbūt labiausiai mane sužavėjo dalyvių ir žiūrovų užsivedimas, noras dalyvauti, o ne tik varžytis, ir nuoširdumas. Manau, Licėjus gali drąsiai didžiuotis ne tik protingais, bet ir nuostabiai judančiais mokiniais.

Tomas Sipko, 3c (geriausias šokėjas)

Šokių maratonas dar prieš savaitę man buvo neatrastas Licėjaus pogrindžio renginys. Buvau atlikęs keletą smulkių darbelių šio renginio iniciatorei (dabartinei eksliceistei) Karolinai, bet dalyvauti nesiryžau. Tačiau šiais metais reikalai pasisuko kiek kitaip. Nuo pat rugsėjo iniciatyvos ėmėsi mūsų komandos lyderė Gabrielė. Kiekvienas supratome, jog jos ketinimai rimti, todėl jau rugsėjo pabaigoje aplankėm mažąją salytę ir susipažinom su Gabrielės idėjomis. Žinoma, su tokiais profesionaliais, bet labai jau nekoordinuotais šokėjais (čia kalbu apie vyrukus) mūsų repeticijos nebuvo labai dažnos ir produktyvios, tačiau likus kelioms savaitėms iki renginio susikaupėm ir jau dvi dienos iki renginio turėjome visą šokį.

Pats šokių maratonas buvo puikus, norėčiau pagirti organizatorius, kurie sukūrė tokį puikų vakarą tiek šokėjams, tiek žiūrovams. Buvo smagu matyti, kaip mūsų ilgalaikis darbas virsta pasirodymu, už kurį sulaukėme nemažai žiūrovų plojimų. Taip pat išskirtinės padėkos nusipelno Gabrielė, ta mažytė šviesių plaukų mergaitė, kuri sukūrė visą šokį bei susitvarkė su aštuonių žmonių grupe.

Gabrielė Gecevičiūtė, 3b („Meškučių“ lyderė)

Šis renginys kasmet vis tobulėja, užduotys įdomios. Gerai, kad nebėra atkartojimų, nes, ko gero, tai būdavo silpniausia renginio vieta. Tikiuosi, kad Šokių maratono tradicija išsilaikys ilgai ir kasmet maratonas bus vis geresnis.

Indrė Andruškevičiūtė, 4d (Komandos „Aštuoni“ narė)

Labiausiai patiko gera nuotaika. Šokių maratonas pirmą kartą buvo suorganizuotas man būnant pirmoke, buvo smagu jį stebėti tuos trejus metus, bet dar smagiau dalyvauti jame. Galiu kalbėti tik už save, bet man visos užduotys patiko (nors skyrėsi nuo anksčiau buvusių), buvo labai gera jausti palaikymą ne tik iš draugų pusės, bet ir dalyvių. Gal tam turėjo įtakos ir tai, kad nelaikiau jų savo varžovais, nes dalyvavau tik tam, kad gerai praleisčiau laiką. Taip pat labai džiaugiuosi, kad vis daugiau liceistų parodo, kokie jie talentingi šokėjai ir manau, kad kitais metais sugrįšiu pažiūrėti šio renginio.

Gabrielės Balachninaitės ir Arūnės Matelytės nuotraukos

„Ir kiekvienas karalius yra pėstininkas”

Monika Nedzinskaitė

Štai ir prabėgo lapkričio 30 – oji, kartu nusinešdama ne tik rudenį, bet ir spalvingas antrokų kasmet organizuojamo renginio, mediumo, akimirkas. Ar pavyko sužavėti publiką? Įspūdžiai, įspūdžiai ir dar kartą įspūdžiai visuomet padeda tinkamai įvertinti sėkmę. Taigi, klausiame žiurovų – kokia jūsų nuomonė apie renginį?

Mielieji trečiokai?

Labiausiai įstrigo emocionalumas, jis visame spektaklyje buvo stipriausias (turiu omenyje rėkimą). Jautėsi, kieno balsai tikrai neprarūkyti. Labai geras buvo situacijų iliustravimas, įsiminė forsiukai.
Filosofiškumo taip pat nepasigedau, pamokančių situacijų trečiokams tikrai buvo: atsirink draugus, žiurėk eidamas per gatvę... Ernesto B. (Karolis) ir Pauliaus B. (vairuotojas) vaidybiniai talentai tikrai išskirtiniai, o labiausiai mane nustebino Irinos (policininkė) koncentracijos stovykla – tai buvo būtent tai, ko visam pasirodymui reikėjo. Geriausia aktore neabejotinai rinkčiau Moniką N. (žurnalistė), už nerealiai gerai interpretuotą Rūtelę, antroje vietoje – koncentracijos stovykla, trečioje – siužetas ir vaidyba.
Adomas Klimantavičius, 3B

Labiausiai nustebino tvarkingumas. Palyginus su karnavalu, tikrai šauniai padirbėta. Nebuvo chaoso ir nesupratimo, kas po ko eina. Labai patiko „nuovados scena“, turbūt ji buvo pati stipriausia ir smagiausia.
Šaunuoliai antrokai, nenuvylė!
Mingailė Drevinskaitė, 3A

Buvo galima tikėtis, jog spektaklyje figūruos paralelė tarp šachmatų ir gyvenimo. Pasirodymas maloniai nustebino, nes prisiminus karnavalą nesitikėjau, kad bus taip įdomu. Labai patiko avarijos šokis. Iš techninės pusės problemėlė buvo su ta lova, kuri stovėjo apačioje ir jos absoliučiai nesimatė, bet visa kita tikrai gerai. Reikia pagirti aktorius, džiugu, kad antrame kurse jų netrūksta. :)
Nemažai trečiokų pastebėjo analogiją tarp šachmatų šiame spektaklyje ir pokerio anų metų mediume bei kažko panašaus dar ankstesniame.
Taigi, pirmokai, nebūtina daryti mediumą panašų į ankstesnį, būtų daug įdomiau, jei sugalvotumėte ką nors kito. :)
Gabrielė Balachninaitė, 3B

Pirmokų išmintis po renginio bylojo:

Mediumas labai sužavėjo. Nežinau, galbūt dėl to, jog kitokio nesu mačiusi, tačiau, mano nuomone, jis buvo pavykęs. Vaidinimo idėja tikrai sudomino, o veikėjų žodžiai ne kartą privertė nusišypsoti ar prisidėti prie salės plojimų. Jokių ypatingų trikdžių nepastebėjau, labai patiko antrokių šokis ir Julijonos (Emilija) dainavimas, puikiai įkomponuotas į vaidinimą. Žinojau, jog antrokai pakankamai ilgai ruošėsi, scena nebuvo perpildyta dekoracijų, tad neatrodė perkrauta, neužgožė veikėjų, o ir aktoriai gerai vaidino. Iš kitų pirmokų girdėjau, jog kai kuriems jų atrodė, kad ne visi pakankamai teisingai atskleidė veikėją, bet man tai netrukdė. Renginys prabėgo labai greitai ir nuotaikingai net ir stovint, įspūdžiai labai geri.
Viktorija Štikonaitė (Ia)

Tema gerai pasirinkta, idėja labai įdomiai įgyvendinta. Aktoriai nemikčiojo, buvo puikiai išmokę tekstą arba nuostabiai improvizavo. Gražios dekoracijos, muzika, neblogai parinkti garsai.
Deividas Morkūnas (Ic)

Paklaustas, ar pirmokai žada driokstelti per karnavalą, D. Morkūnas išliko subtilus:
„Nežinau, tai bus mūsų toks pirmas darbas, neturime patirties. Pamatėme, iš ko reikia mokytis ir pasistengsim padaryti dar geriau.“

Na ką, mielieji, laukiam! :)

Monikos Repčytės ir Gintarės Drumstaitės nuotraukos

Vaidino:
Karolis – Ernestas Bitkivskis (IIc)
Sesuo – Ieva Šapalovaitė (IIc)
Mama – Rūta Šilgalytė (IIa)
Žynys – Vainius Vrubliauskas (IId)
Netikri draugai: Lukas Kuprys (IId), Klementas Davidavičius (IIe), Mykolas Urbonas (IIe)
Netikra mergina – Elzė Degutytė (IId)
Martynas (tikras draugas) – Nikodemas Tučkus (IIe)
Žurnalistė – Monika Nedzinskaitė (IIb)
Policininkės: Irina Bukina (IIc), Miglė Kalinauskaitė (IIa)
Vairuotojas – Paulius Baikauskas (IId)
Emilija – Julijona Biveinytė (IIc)

Šoko:
Marina Tarakanova (IIc), Milda Sutkevičiūtė (IIc), Giedrė Juknevičiūtė (IId), Kamilė Šakelytė (IId)
Choreografija – Dovydas Strimaitis (IIc)

Muzikavo:
Vokalas – Julijona Biveinytė (IIc)
Smuikai – Ugnė Šakenytė (IIa) ir Miglė Kalinauskaitė (IIa)

Jaukus džiazo vakaras su Emilija, Justinu ir Rapolu

Viltautė Zarembaitė

Šaltoką trečiadienio vakarą, lapkričio 14-ą dieną, senamiesčio gatvelėse buvo galima išvysti pakankamai daug liceistų, akimis ieškančių nedidelio knygynėlio „Mint Vinetu“ iškabos. Tą vakarą jame karaliavo džiazo melodijos ir be galo maloni atmosfera – būtent ten galėjai išgirsti koncertuojančius trečiokus Emiliją Mazūraitę, Justiną Dargį bei ketvirtoką Rapolą Daugintį. Jie atliko nemažai džiazo kūrinių – Emilija kerėjo savo nepaprastu balsu, Justinas kaip visada įrodė puikiai valdantis gitarą ir net uždainavo (!), o Rapolas prie jų prisijungė pūsdamas klarnetą.

Kaip jums trims kilo idėja susijungti?

Emilija: Mes trise jungtis neplanavome, viskas susiklostė atsitiktinai. Turbūt viskas prasidėjo nuo mano mokytojos iniciatyvos: ji pasiūlė susirasti žmones, kurie galėtų groti, paruošti programą ir atlikti ją knygyne „Mint Vinetu“. Pirma man kilusi mintis buvo Justinas, nes, matyt, kaip ir visi licėjaus renginiuose besilankantys žmonės, buvau sužavėta jo grojimo. Su Justinu norėjom prijungti ir kitų instrumentų, pvz. lūpinę armonikėlę, smuiką, fleitą, bet dėl visų liceistų (įskaitant ir mus pačius) apsikrovimo darbais ir baimės dėl to, kiek daug reiktų repetuoti, pasikvietėme tik Rapolą.

Ar ilgai repetavote? Ar buvo lengva „susigroti“?

Justinas: Repetavome apie pusmetį. Paruošdavome savo partijas namuose, o susitikę viską sujungdavome. Didelių „susigrojimo“ problemų neiškildavo.

Emilija: Ilgiausia repeticija tikriausiai truko valandą su puse, bet turbūt trukdė tai, kad vis kažkuris iš mūsų turėdavo neatidėliotinų planų, tad pačių repeticijų dažnai negalėjome daryti, pavyzdžiui, vasarą buvome susitikę porą kartų. Tad nors ir procesas vyko ilgai, mums „susigroti“ pavyko, mano manymu, tikrai lengvai. Ypač Justinui su Rapolu – per koncertą jie grojo net tai, ko nebuvo repetavę.

Rapolas: Man galėjo tų repeticijų būti ir daugiau, nes esu gan savikritiškas...

Kokie Jūsų įspūdžiai apie koncertą?

Emilija: Labai nudžiugino tiek daug susirinkusių liceistų ir faktas, kad buvo žmonių, atėjusių iš gatvės. Sunku kažkaip apibūdinti, buvo tiesiog smagu.

Justinas: Prieš koncertą stipriai jaudinausi. Nesitikėjau, kad susirinks tiek žmonių ir būsim taip šiltai sutikti (ačiū visiems dar kartą). Valanda praplaukė sklandžiai ir greitai, po atlikto repertuaro publikos pageidavimu kartojome dvi dainas.

Rapolas: Kaip jau sakiau, esu gan savikritiškas, tai nesijaučiau tvirtai, bet šiaip buvo labai linksma. Tas „Mint Vinetu“ knygynas toks mažas ir kai ten susirinko tiek daug liceistų, iškvėpavo visą orą, net tvanku buvo, o kai dar pūsti reikėjo... Žandai raudonavo...

Justinai, dažnai esi pristatomas gitaros meistru, bet šiame koncerte dar ir uždainavai. Ar dar išgirsime Tave dainuojantį?

Justinas: Gitaros meistras tikrai nesu. Labiau „medkirtys“. Planų dainuoti yra, bet tebūnie tai rūku apgaubta paslaptis.

Emilija, atlieki džiazą, tačiau koncerte nuskambėjo ir viena nedžiazinė daina „Everything in its right place“. Ar svarstai galimybę praplėsti savo atliekamų kūrinių repertuarą?

Emilija: Manau, kad groti vienodą muziką yra kažkiek nuobodu. Taip pat visada yra įdomiau atlikti sudėtingesnius kūrinius, nes taip lavini pats save. Kadangi esu gana nekoordinuota, dainą „Everything in its right place“ iš pradžių sunkokai sekėsi dainuoti vien dėl jos sudėtingo ritmo, tačiau koks džiaugsmas aplankė, kai mano įstojimai ne laiku po kiek laiko pasidarė pastebimi tik mums su Justinu (tikiuosi)!

Emilija, kas yra tavo autoritetas džiazo pasaulyje?

Emilija: Sunku kažką vieną išskirti, bet visada žavėjo Ella Fitzgerald, Dizzy Gillespie, Duke Ellington, nors pastarieji ir nėra vokalistai. O autoritetai, kurie yra tiesiog arčiau manęs, turbūt yra mano dvi mokytojos – Indrė Jurgelevičiūtė ir Rūta Švipaitė (abi priklauso grupei „The Ditties“) ir tai aš sakau ne todėl, kad turėčiau, bet tiesiog iš meilės joms.

Emilija, aktoriai svajoja apie Hamleto, aktorės – apie Žuvėdros vaidmenį. Apie kokios dainos atlikimą svajoja džiazo dainininkės?

Emilija: Manau, visada smagu yra atlikti tai, ką ne kiekvienas gali. Taip pat visada yra kažkokia daina, kurią nori atlikti tol, kol jos neatlieki, nes galiausiai ji įkyri. Tačiau pati, praėjus dvejiems metams po juokingai nepasisekusio atlikimo, vis dar svajoju apie Dizzy Gillespie „A Night in Tunisia“ ir Chick Corea „You're Everything“. Šiaip yra ir ne džiazo dainų, kurias smagu mokėti, pvz., Šuberto „Girių karalius“. Apie ją sužinojau iš muzikos istorijos pamokos, o kita daina, kurią norėčiau išmokti, yra irgi iš muzikos klausymo atsiskaitymo – tai Arnoldo Šenbergo melodramos „Mėnulio Pjero“ 7 daina „Sergantis mėnulis“. Šį norą racionaliai paaiškinti sunku, nes bet kuriuo atveju jokioje viešoje erdvėje pastarųjų dainų neatlikčiau.

Ir, žinoma, svarbiausia: ar šis muzikinis bendradarbiavimas tęsis ir toliau?

Emilija: Groti su Justinu ir Rapolu man buvo labai smagu, apie tolimesnį bendradarbiavimą konkrečiai nieko nešnekėjome, tačiau žiūrėdama iš žmogaus, kuriam bet kuriuo atveju reikia įdėti mažiausiai darbo, perspektyvos, visai viliuosi dažniau susiburt.

Justinas: Laikas parodys.

Rapolas: Dabar labai sunku kažką pasakyti. Kol kas nieko neplanuoju, jei jie pakvies, tai ir tęsis. Žinoma, jau turėjom mūsų trijulės bendradarbiavimo „pakartojimą“: „pagrojom“ panevėžiečiams kelis „gabalus“...

Lauros Diržytės nuotraukos

Atsiliepimai apie koncertą:

Aš apskritai esu svingo muzikos mėgėjas (turbūt ne paslaptis). Priklausau tai nedidelei grupelei žmonių, kurie iš tiesų klauso tokios muzikos. O džiazo standartus visada smagu girdėti. Net kartais gaila, kad pastaruoju metu džiazo atlikėjai ieško kažko labai įmantraus ir originalaus, o sena gera muzika lieka pamirštama. O juk svingo ar bosanovos ritmuose yra daug energijos ir gyvybingumo – tiesiog norisi šokti! Ypač kai groja šis trio. Justinas kažkaip jaučia tą būtent amerikietišką svingo ritmiką. Žodžiu, man labai patiko. Tik nebuvo vietos šokti – tai čia gal minusas. Tikiuosi, kad kito koncerto ilgai neteks laukti!

Tomas Šiaulys, mokytojas

Emilijos balsą iš viso laikau vienu gražiausių dalykų pasaulyje! Man tai tokia begalinė ramybė ir, žinoma, gėris. Labai patiko pagrindinis duetas – Justinas ir Emilija. Nors jie abu tokie individualūs, bet kai kurių kūrinių metu (žinoma, pabrėžčiau tą dainą, kurios metu dainavo ir Justinas) labai puikiai atsiskleidė ir tai, kad jie neatsitiktinai turi bendrą koncertą, jie turi kažką bendro, kas susieja jų individualumą. Galbūt taip būna ne visada, tačiau koncerto metu jie nebuvo atskirai Emilija ir atskirai Justinas – tai buvo Emilija ir Justinas kartu. O Rapolas, jis taip žaviai tiko čia! Puikiai papildė ir pačią muzikuojančią kompaniją, ir muzikinį sumanymą. Tad taip, man patiko. Labai!

Monika Stasytytė, 3c

Koncerte atmosfera buvo tikrai jauki: pilna žmonių, aplink knygos ir, žinoma, graži muzika. Be abejo, galėjo kiek daugiau dainų paruošti, bet čia, kiek suprantu, kliudė laiko stoka. Justinas, kaip ir visada, gitarą valdo nepakartojamai! Buvo smagu išgirsti jį dainuojant. O su Emilija ir Rapolu trio tapo nepakartojamu! Šis pasirodymas man labai patiko.

Tadas Temčinas, 3a

Atrodo, kad tą valandą, kai Emilija, Justinas ir Rapolas nepaprastai gražiai atliko džiazo kūrinius, laikas buvo sustojęs. Vakarinį Vilnių gaubė sutemos, o klausytojai buvo apgaubti džiazo ritmu, kuris buvo palydėtas aplodismentų lavinos ir nuoširdaus „Pakartot!“. Skambant „I thought about you“, „Satin doll“, „How high the moon“, „Blame it on my youth“ ir kitiems kūriniams, „Mint Vinetu“, knygų ir geros muzikos mylėtojų apsuptyje, įsikūrė visiška ramybė, kurios dalelę pasisėmė kiekvienas, buvęs koncerte. Belieka tikėtis, kad sulauksime dar ne vieno šios šaunios trijulės koncerto!

Kaip mokytoja ir mokinė kūrybos kryžkelėj susitiko

Kristina Mačulska, Prieglius Žuklys

Artėja Metų knygos rinkimai. Šiemet net dviejose nominacijose – Vaikų ir Paauglių knygų – paminėtos dvi autorės itin svarbios licėjaus bendruomenei. Tai – lietuvių kalbos mokytoja Vilija Dailidienė, literatūros pasaulyje labiau žinoma Vilės Vėl slapyvardžiu, parašiusi knygą „Kaip mes išgarsėjome“, ir jos mokinė, buvusi liceistė, „Andų“ redaktorė, dabar jau studentė, Unė Kaunaitė su savo pirmąja, tačiau itin sėkminga knyga „Sudie, rytojau“. Šiame interviu kalbinome autores ir domėjomės, kaip atsirado šios knygos ir kas paskatino ragauti rašytojų duonos.

Ar atsimenate, kada pradėjote rašyti? Kiek laiko praėjo nuo pirmųjų rašliavų iki pirmosios knygos?

Unė: Kiek save prisimenu, visada rašiau – dar dabar turiu keletą trumpučių tekstukų, rašytų kai man buvo kokie šešeri metai, juose klaidų daugiau nei žodžių. Tad laiko praėjo marios. Mano kompiuteryje daugybė romanėlių, tokių pradėtų „knygų“, kurios pasibaigdavo trečiu puslapiu. Geriausiu atveju – po poros skyrių. Visa ta kūryba pamažu brendo – nuo nebaigtų vienuolikmetės rašinėlių iki išbaigtų keturiolikmetės novelių, ir pagaliau pirmosios apysakos vienuoliktoje klasėje. Dvyliktoje prasidėjo „Sudie, rytojau“ gyvenimas.

Mokytoja: Mokykloje mėgau rašyti rašinius, skaityti knygas, 9 klasėje, kuomet pradėjau mokytis literatūrą, supratau, kad rinksiuosi literatūros studijas. Tačiau universitete mokiausi su be galo gabiais žmonėmis – Antanu Jonynu, Juozu Erlicku, Vladu Braziūnu – žymiais rašytojais, ir supratau, kad nėra ko pradėti rašyti, nes tokių aukštumų kaip jie tikrai nepasieksiu. Be to, buvo sovietmetis ir kūryba buvo ideologizuota. Viskas pasikeitė man atėjus dirbti į licėjų – turėjau labai kūrybingą klasę, kuri mane ir pastūmėjo prie kūrybos.

Ar buvo lengva parašyti knygą? Kiek laiko galvoje brandinote idėją, kiek laiko ją rašėte?

Unė: Tikrai nelengva. Nuo pirmųjų žodžių iki išleidimo praėjo daugiau nei pora metų, tai reikalauja daug pasiryžimo, užsispyrimo. Pusiaukelėje bent porą kartų norėjosi viską mesti – investuoji tiek daug laiko, jėgų, bet iš kur žinoti, kad tas kūrinys vertas kieno nors dėmesio? Per tą laiką pasikeiti pats, pasikeičia aktualios problemos – ypač tokiame amžiuje. Esu iš kelių žmonių girdėjusi, jog įpusėjus romanas pradeda plaukti kur kas lengviau, vientisiau. Manau, tai irgi ilgo rašymo pasekmė. Tarkime, pirmajame knygos variante Vilniaus buvo kur kas mažiau, vėliau jo vis daugėjo, daugėjo... Kažkuriuo metu tiesiog turėjau save sustabdyti, pasakyti sau, kad tai tam tikro laikotarpio kūryba ir reikia ją tokią ir palikti, kitaip baigsiu visiškai kitu kūriniu.

Mokytoja: Ilgai. Kokius trejus metus. Knygoje trys apsakymai. Taigi apie kiekvieną iš jų mąsčiau metus. Todėl jie tokie skirtingi. O užrašiau gana greitai.

Une, knygą pradėjai rašyti būdama dvyliktokė. Kaip gimė idėja? Kokie įvykiai, pojūčiai juos įkvėpė?

Pradinė idėja kilo dar prieš vienuoliktą klasę, tad jau pati sunkiai atsekčiau, kur ir kaip ji kūrėsi – knygoje visko tiek daug. Daugybė detalių atkeliavo iš mano pačios išgyvenimų, tik stengiausi jas pakeisti, arba tose pačiose situacijose veikti pagal Vytautės charakterį. Knygoje daug kalbama apie Vilnių, Lietuvą – tai, žinoma, mano požiūris, mano išgyvenimai bastantis Vilniaus gatvėmis... Man svarbu, kas šiandien dedasi Lietuvoje, kaip elgiamasi su Vilniumi, lygiai kaip Vytautei skaudu, kai niokojamos Vilniaus vietos. Kita vertus, tai nebūtinai Vilnius – knyga apskritai kalba apie santykį su aplinka – mes gyvename ne beorėje erdvėje, mūsų buvimo vieta tampa mūsų dalimi, ir tas santykis turi būti puoselėjamas, kad ir su Lietuva apskritai. Vytautė priešinasi gyvenimui šia diena, jai svarbu galvoti apie Rytojų, apie pasekmes, kurias atneša tavo veiksmai... Knygoje daug kalbama apie žmonių santykius – vėlgi, pažįstu šimtus žmonių, kažkurių iš jų veiksmai tampa įkvėpimu. Tai niekada nėra veidrodinis atvaizdas, greičiau pasiskolinu kokią savybę ar sulipdau kelias kartu, o tada jau žiūriu, kur tekstas mane nuneš.

Kokią literatūrą mėgstate skaityti?

Unė: Prasmingą. Sunku tai apibūdinti, bet dievinu jausmą, kai užvertus knygą dar pusvalandį sėdžiu apsiblaususiomis akimis, atitrūkusi nuo realybės. Kai aplanko tarsi koks mažas nušvitimas, nepaliekantis ramybėje dar kelias dienas. Daugiausia skaitau klasiką, vien todėl, kad nėra pakankamai laiko skaityti visko – į rankas imi laiko patikrintas knygas. Tiesa, pastaruoju metu vis dažniau imu modernius rašytojus, įdomu sužinoti, apie ką rašo šiuolaikiniai autoriai. Mokyklos suole mokomės tam tikras sroves, idėjas, kurios buvo svarbios vienu ar kitu dešimtmečiu. Ima darytis įdomu – o ką apie mūsų dienas mokysis vaikai po šimto metų? Patinka sudėtingi, supinti kūriniai, nes mėgstu nuspėti siužetą – jei mane nustebina, labai apsidžiaugiu. Ir kad jau studijuoju psichologiją – mėgstu psichologinius romanus, paauglystėje dievinau detektyvus.

Mokytoja: Pradėjusi eiti į mokyklą dažnai sirgdavau, tad turėjau gražaus laiko skaityti. Skaičiau viską, ką tik rasdavau bibliotekoje: apie paskutinį mohikaną, apie Gylį, apie Šiaurės ir kosmoso klajūnus, apie Don Kichotą, pasakas ir romanus... Pajutau, kad labiausiai man patinka knygos apie skriaudą ir skriaudėjų pralaimėjimą – tokios kaip „Grafas Montekristas“ ar „Dėdės Tomo trobelė“. Ir dar labai patiko knygos apie vaikus. Apie mokyklą, išdykusius berniūkščius ir našlaites mergaites perskaičiau viską, ką tuo metu galima buvo rasti, pradedant Šatrijos Raganos „Irkos tragedija“, Makarenkos „Vėliavomis bokštuose“, S. Kymantaitės – Čiurlionienės „Šventmare“... o pabaigos nėra. Ir dabar mėgstu knygas apie vaikus, mokyklą ir mokytojus. Vis atrandu nuostabių dalykų.

Kokie rašytojai jus įkvepia?

Unė: Sunkus klausimas. Viena – ką skaitai, kita – kas tave įkvepia. Labai mėgstu Kurtą Vonnegutą, nors jis rašo fantastiką, kurios gerbėja tikrai nesu. Mano rašymo stilius nuo jo skiriasi kaip diena ir naktis – tad ar jis mane įkvepia? Selindžeris, Hesė, Bulgakovas, Frišas, Torntonas Vailderis, Konanas Doilis... Rašytojų šimtai, o kur dar vaikų rašytojai! Astrida Lindgren, Vytautė Žilinskaitė, Gendrutis Morkūnas... Žmogus, kuriuo ypač žaviuosi – vaikų rašytojas Janušas Korčakas, savu noru kartu su vaikais susideginęs vokiečių koncentracijos stovykloje. Jo biografija įkvėptų bet ką.

Mokytoja: Mane įkvepia Makarenkos biografija, taip pat amerikiečių rašytojas Tenesis Viljamsas – ypač jo knyga „Stiklinis žvėrynas“, M. Bulgakovo „Meistras ir Margarita“. Galų gale, mane įkvėpia patys mokiniai, jų rašiniai. Neretai jie pakiša įvairių temų rašymui.

Mokytoja, kaip apsisprendėte, ką studijuosite?

Man pasisekė, nes dar prieš baigdama mokyklą supratau, kad galiu suderinti skaitymą ir vaikystę: noriu būti literatūros mokytoja.

Une, esi tik studentė, o tavo kūrinys jau nominuotas Metų knygos rinkimuose. Koks tai jausmas?

Tikrai nepaprastas, nors stengiuosi žiūrėti į tai kuo paprasčiau. Labai gaila, kad paauglių knygų nėra daug, būtų smagu, jei debiutuojančio kūrėjo įvertinimas paskatintų ir kitus jaunus žmones rašyti paaugliams. Vis dėlto labai keista, kai kažkas tave vadina rašytoju – tikrai nemanau, kad parašius vieną knygą tokiu tampi. Toks dėmesys skatina pateisinti lūkesčius.

Mokytoja, koks jausmas, kuomet Unė seka Jūsų pėdomis?

Ne, Unė neseka mano pėdomis. Tiesiog vienu metu susitikome kelyje. Na, ne kelyje, licėjuje. Tarp kitko, tai Unė pirma išleido knygą „Sudie, rytojau“, o po gero pusmečio išėjo mano „Kaip mes išgarsėjome“. O tada susitiko mūsų knygų keliai Metų knygos rinkimuose. Dėl to labai smagu – visada malonu atsidūrus naujoje vietoje susitikti senų draugų. Beje, Unės knygoje kaip tik apie tai ir rašoma: apie susitikimus ir išsiskyrimus. Ne apie pasiplepėjimus, o apie susikalbėjimą.

Mokytoja, kodėl pradėjote rašyti?

Tiesą sakant, vienu metu aplinkybės susiklostė taip, kad man pasidarė per sunku. Tų aplinkybių pakeisti aš negalėjau. Reikėjo skubiai ko nors imtis ir atitraukti nuo jų dėmesį. Todėl pabandžiau parašyti knygą.

Mokytoja, Jūs rašote knygas vaikams. Kam sunkiau įtikti – mažiems ar jau suaugusiems skaitytojams?

Pagrindinis suaugusiųjų klausimas skaitomos knygos autoriui: Ar tamsta turi man pasakyti ką nors, ko aš dar nežinau? Suaugėliams, o ir jaunimui, atrodo, kad yra kažkokia slapta laimės formulė, reikia tik ją atrasti. Manau, kad niekas tiesos apie laimę nepaslėpė, atvirkščiai, ji šimtus kartų pasakyta ir garsiai, ir į ausį, užrašyta popieriuje, parodyta scenoje ir ekrane. Visa bėda, kad gyventi tos tiesos laikantis nėra taip lengva. Ne, ne, sako žmogus, jokių pastangų aš nedėsiu, savo įpročių nekeisiu, man sukurkite kokį burtažodį – kad pasakyčiau šmiki šmaki – ir guliu laimingas pajūry ant smėlio.

Vaikams rašyti prasmingiau – jie ieško savo gyvenimo kelio. Užaugau sovietmečiu, kai viešojoje erdvėje buvo daug melo. Knygos atvėrė kitokio gyvenimo galimybę – tauresnio, drąsesnio, teisingesnio. Be jų būtų buvę nyku. Kai kalbu vaikui, tikiuosi būti išgirsta ir suprasta. Ar jis priims mano tiesą, nežinau. Jis turi savo protą, todėl pats renkasi, kuo tikėti, o kuo ne.

Mokytoja, ar knygose rašote apie savo mokinius?

Be abejo. Įdomu, ar jie atpažįsta save?

Ar sulauksime daugiau jūsų knygų?

Unė: Šį klausimą dabar girdžiu labai dažnai. Ir taip sunku į jį atsakyti – nemėgstu kalbėti apie tai, ko nėra. Tad atsakysiu tradiciškai: tikiuosi, kad tai ne paskutinė mano knyga.

Mokytoja: Kaip jau minėjau, man įkvėpimo suteikia mokinių rašiniai, tad kuo geresni jie bus – tuo daugiau įkvėpimo ir, galbūt, knygų.

Metų knygos rinkimai vyksta internetu www.metuknygosrinkimai.skaitymometai.lt

Monikos Repčytės nuotrauka

Nuotrauka iš asmeninio albumo

Kūryba

Monika Nedzinskaitė

Akimirkos riba

Raudonai nusijuokęs rudenį,
Išmoksi gyventi spalvų gama.
Jei pilką dangų šiandien liūdini,
Turbūt užšalo tavo šypsena.

Palietęs kvapnios kavos puodelį,
Išmoksi džiaugtis skaudančia šiluma.
Vydamasis šlapio sniego riterį
Suprasi, kokia bejėgė buvo tavo mama.

Išgirdęs žvirblį tyliai vypsantį -
Susitaikysi su pasaulio tvarka.
Išvydęs mokinį apsnūdusį -
Nuspręsi, kad bus įprasta diena.

Užuomarša

Knygos lapas ramus,
Moneta skrynioje pamesta.
Šiandien grįžta klajoklis į namus,
Sparnuota siela šiandien nurimsta.

Autobuso konduktorius patiklus -
Netikrą drugelį į traukinio kupė įleido.
Tyloje mažas vaikas pabus,
Nė už ką nepraleis svetimšalio veido.

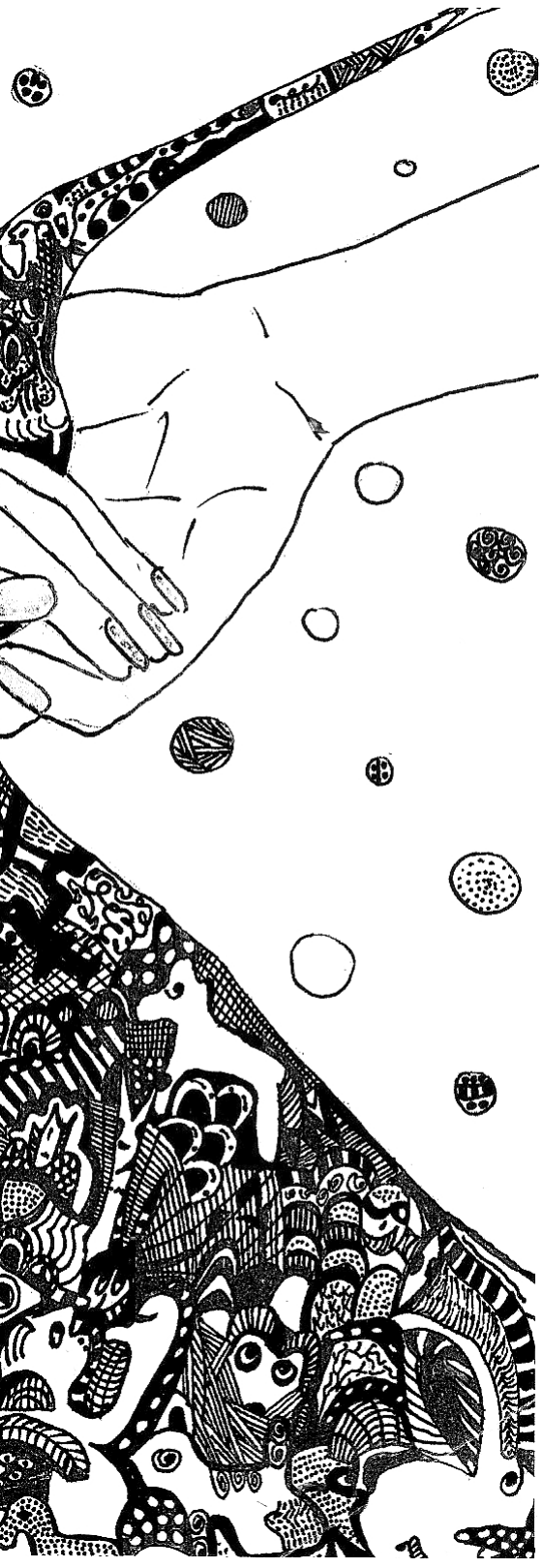
Kelyje jam pažįstamas aidas paklus,
Grįžtančio vardą seni prisimena.
Daugiau tokių trumpų kelionių nebebus,
Dabar lėktuvai ne į tolį, bet į aukštį nuskrenda.

Prie namų durų sustojęs žmogus,
Iš tolo mato melsvą kilimą.
Dvejonų pinamas išmes raktus,
Dangaus vartų spyna juk nerakinama.

Iliustracijos autorės - Gabija ir Austėja Tunaitytės

Monika Stasytytė

Į pasaulio kraštą

Čia ir dabar.
Kalbėk, prašau!
Iš čia į ten aš einu.
Ilgam, gal net visam...

O Tu kalbėk ir toliau,
Tik garsiai, nes noriu girdėti
kiekvieną
Žodį, atodūsį ir ašarą,
Kuri nurieda Tavo skruostu.

Kalbėk, jei ne balsu, tai širdimi,
Kad suprasčiau –
Ne veltui atėjau
Ir gal veltui išeinu...

Einu ieškot pasaulio krašto.
Iš ten,
Pašauksiu Tave,
Kad ateitum.

Tada kalbėsiu aš,
Gal spėsiu pasakyti viską,
Kam neliko laiko čia ir dabar.
Žodžiu, atodūsiu ir ašara...

Karolinos Panto iliustracija

Kiekvienas medžio lapas
Pasakoja vis kitokią istoriją.
Gal kiek per tyliai,
Nes niekas negirdi...

Kiekvienas žmogus
Nori papasakoti savo istoriją,
Bet nori per tyliai,
Nors kalba ir garsiai.

Jis nutildo savo širdį
Ir leidžia lietis mintims,
Visiškai nepagrįstoms,
Su melo kartėliu.

O širdis klykia,
Veržiasi, bando ištrūkti,
Bet ir vėl...
Ją nugali protas.

Strategijos, gyvenimą
Bandančios paversti geresniu,
Bet vis nepasiteisinančios
Slegia...

Bet ne patį žmogų.
Jos skaudina kitus,
Kurie laukia tiesos,
Tikrojo veido.

Kiti-
Tai aplinka,
Tai žmonės,
Tai jausmai.

Ir galiausiai širdis,
Bandanti vis priminti
Apie save
Tyliu stuksenimu.

Ša- paklausyk,
Tavoji širdis kalba,
Kaip tie medžių lapai,
Kurių vis negirdi.

Kaip badmintonas Licėjuje draugų ieškojo

Rasa Krištopaitytė, Viktorija Tiažkijūtė

Išgirdome licėjuje kalbant „Nori pažaisti stalo tenisą?“ arba „Einam stalo fūlės!“ ir panašiai. Nors ir keista, kartais po to sekdavo atsakymai kaip „atsibodo“, „nenoriu“. Nusprendėme, kad licėjuje trūksta galimybės užsiimti įvairiomis sporto šakomis ilgųjų pertraukų metu. Nors niekada nebuvome žaidusios badmintono profesionaliai, vasarą truputį pažaisdavome, todėl idėja apie šią ne pačią populiariausią sporto šaką buvo pirmoji, šovusi į galvą.

Viskas prasidėjo dar rugsėjo mėnesį, kai licėjaus koridoriuose pakabinome pirmuosius skelbimus, kviečiančius užsirašyti į turnyrą. Susilaukėme nemažai dėmesio – užsirašė ar buvo užrašyti draugų maždaug keturiasdešimt liceistų. Kūno kultūros mokytoja Iveta buvo labai geranoriška ir mielai sutiko mums padėti. Su jos ir ketvirtoko Mykolo pagalba mokykla įsigijo tinklą, o tada aktų salė buvo paversta badmintono aikštele. Iš pradžių kai kurie liceistai badmintono aikštelėje jautėsi nedrąsiai, tačiau su draugų pagalba sugebėjo pramokti žaisti ir linksmai praleisti laiką. Smagu buvo stebėti, kaip atgijo aktų salė ir kaip mūsų bendramoksliai pailsi nuo kasdieniškos rutinos sportuodami. Kadangi liceistai labai užsiėmę, kartais kildavo sunkumų randant visiems tinkamą laiką ir varžybos nevyko tokiu greičiu, kokiu galbūt buvo tikėtasi. Badmintonas licėjuje sulaukė susidomėjimo, todėl tikimės, kad šis turnyras tikrai nebus pirmas ir paskutinis.

Liceistų nuomonės:

Džiugas, 4c
„Turnyras puikiai organizuotas, lengvai buvo suderinti rungtynių laikai. Pati turnyro idėja puiki: liceistai susipažino su nauju sportu, gavo galimybę bendrauti su kitų kursų mokiniais.“

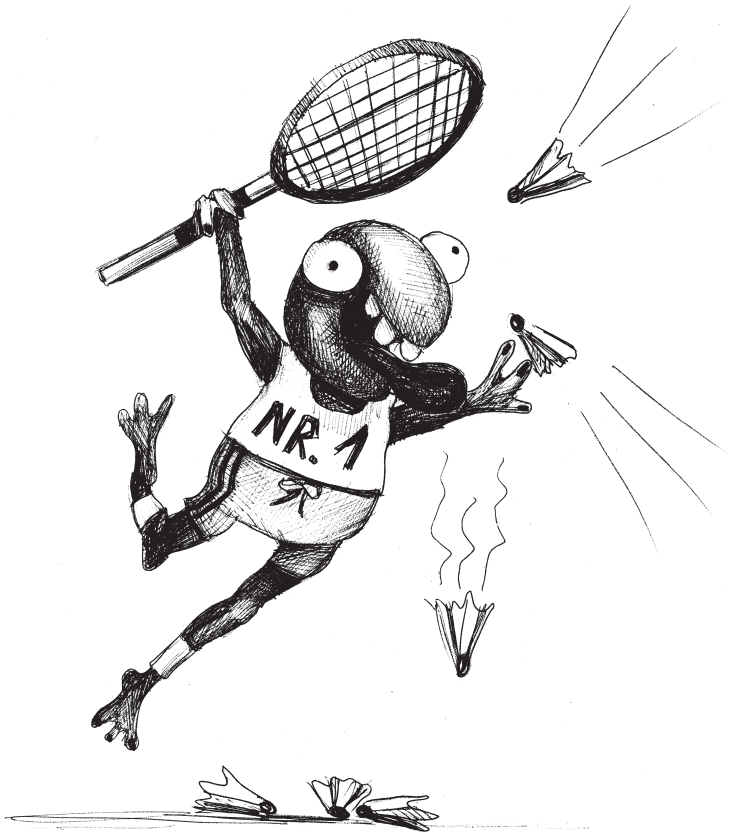
Jonas, 3c
„Turnyras – super. Organizacija buvo labai gera. Tikiuosi, kad turnyras dar bus kartojamas. Vienintelis negatyvus dalykas – greit iškritau.“

Miša, 4b
„Viskas buvo gerai, smagu buvo žaisti.“

Matas, TB1
„Man labai patiko šis turnyras, tačiau kitą kartą būtų įdomiau, jeigu būtų daromas grupių etapas, nes tada silpnesni žaidėjai turėtų galimybę sužaisti daugiau mačų.“

Mindaugas, TB1
„Patiko iniciatyva populiarinti ne patį populiariausią sportą. Turnyras buvo visai neblogas, nors žaidimo grafikas galėjo būti intensyvesnis.“

Paulius, 2b
„Geras čempionatas, gerai suorganizuotas, nors galėjo būti geresnė įranga. Malonūs organizatoriai. Artimiau susipažinau su badmintonu.“

Mantės Šmigelskaitės iliustracija

Džiaugiamės, kad jums patiko!

PATIRIU PSICHOLOGINĮ SMURTĄ IŠ „ANDŲ" REDAKTORIŲ PUSĖS

Velgvienė:
„Yolo. You only listen once"

Logotipo idėja:

aš irgi norėčiau rašyti
linkėjimai ir kitokius
niekus - mūsų
anonimui! :*

Už mylią licėjų,
bet nežinčių informacijos
ir matematikos.

-M.M. 10

Kodėl licėjuje
tiek daug
pamestų
širdžių?

SKAITYKITE

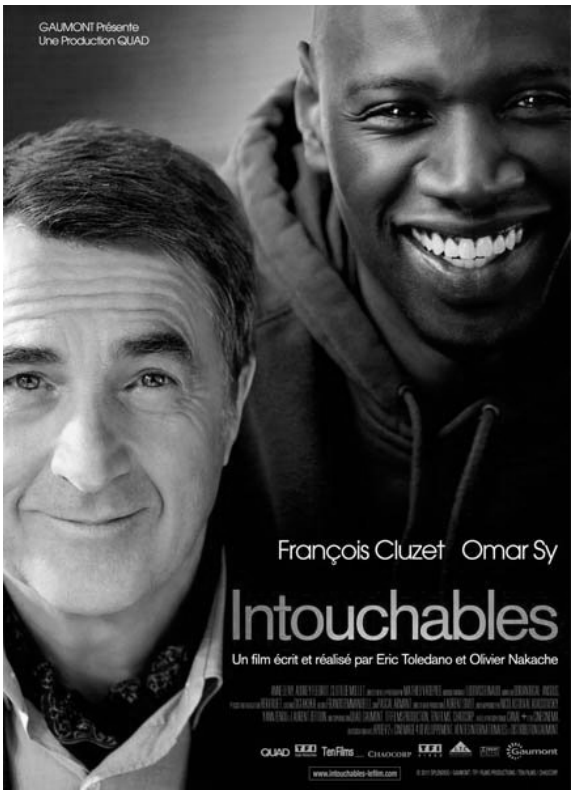
parašykit
straipsnį
apie mane.
Gal kiek įdomiau
bus.

-anoniman :*

Įdomūs faktai apie mokytojus

*prancūzų kalbos mokytojai **Gintarei Baciuškienei** gražiausia aplankyta šalis yra, žinoma, Prancūzija!
*anglų kalbos mokytoją **Rimą Sukackienę** sužavėjo visos skaitytos Paulo Coelho knygos, taip pat Jodi Picoult romanai, tokie kaip " Tobulas paveikslas" ir " Mano sesers globėjas".
*didžiausią įspūdį **Gintarei Baciuškienei** padarė J. Ivanauskaitės knyga "Ragana ir lietus", A. de Saint-Exupéry "Mažasis princas", R. Bach "Tiltas per amžinybę". Mokytojos mėgstamiausias rašytojas yra Justinas Marcinkevičius.
*fizikos mokytojas **Eugenijus Rudminas** labiausiai mėgsta skaityti gerus istorinius romanus.
*kasdieninis **Gintarės Baciuškienės** ritualas - rytinės kavos gėrimas.
*gražiausias miestas **Eugenijui Rudminui** - Barselona, o **Ernestui Šidlauskui** - Praha, Roma, Krokuva, nes jie visi šiek tiek primena Vilnių.
*__Rima Sukackienė__ labiausiai mėgsta psichologinius bei istorinius filmus, todėl didžiausią įspūdį jai padarė " Geras sūnus", pastatytas beveik prieš du dešimtmečius ir " Karaliaus kalba", o **Gintarė Baciuškienė** geriausiu filmu laiko "Neliečiamieji" ir, artėjant Kalėdoms, "Vienas namuose".

*__Eugenijus Rudminas__ prisimena, jog jo nemėgstamiausia pamoka buvo chemija. Tiesa, antipatiją jis jautė ne dėstomam dalykui, o mokytojai.
*gražiausias metų laikas **Rimai Sukackienei** - pavasario pabaiga, vasaros pradžia, kai daug žiedų, žalumos ir saulė dar į kalną eina.
*pati įsimintiniausia dovana fizikos mokytojui **Eugenijui Rudminui** buvo penktojo gimtadienio proga gauta raudona mašinytė.
* etiką, tikybą ir filosofiją dėstantis **Ernestas Šidlauskas** prisipažįsta, jog jo sudarytame garsiajame filmų 50-uke yra įtraukti filmai, kurių pats mokytojas dar nebuvo matęs.
*mėgstamiausia **Gintarės Baciuškienės** frazė: „Jūsų laikas yra ribotas, taigi nešvaistykite jo gyvendami kitų žmonių gyvenimus. Neįstrikite dogmose, tai yra nesiremkite kitų žmonių mąstymo rezultatais. Neleiskite kitų žmonių nuomonėms perrėkti jūsų vidinio balso. O svarbiausia, turėkite drąsos pasikliauti savo širdimi ir intuicija." (Steve Jobs)
*jaukiausia švente mokytoja **Rima Sukackienė** įvardina Kalėdas. Ši šventė nuo vaikystės asocijuojasi su žiema, pačių artimiausių žmonių susibūrimu ir ypatinga nuotaika.
*__Ernestas Šidlauskas__ mano, jog gerą knygą reikia skaityti tris kartus - pirmą kartą paauglystėje, antrą kartą - jau subrendus, o trečią kartą atsiversti gilioje senatvėje ir pagaliau suprasti knygos esmę ir vertę.
*įsimintiniausias **Rimos Sukackienės** įvykis nutiko tada, kai ji mokėsi penktoje klasėje: perskaičiusi A. Lindgren knygą "Kalio Bliumkvisto nuotykiai", ji su sese kelias dienas kalbėjo pridėdamos papildomą skiemenį, kaip tai darė Eva Lota su draugais. Į tokį "pokalbį" buvo įtraukti ir kiemo draugai! Tėvams, deja, tai nelabai patiko ir sesės buvo sudrausmintos.

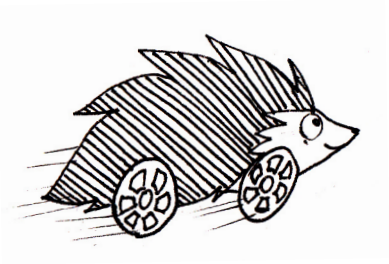
Prisiminusi šį nutikimą po 45 metų mokytoja taria: fa-lin-fa-kiu fa-vi-fa-siems fa-sėk-fa-mės fa-ir fa-gra-fa-žių fa-šven-fa-čių! :)

Faktus rinko Karolina Panto ir Dalia Tamulytė

Ekspertai

1. Ką manote apie Licėjaus krepšinio rinktinės pasirodymą tarpmokyklinėse?

Mūsų vyrai šaunuoliai, užėmė dukart pirmąją - 11 vietą, o Vladas sugiedojo savąją gulbės giesmę. Pasiilgsim tavęs, Kolesnikai!

2. Ar bus pasaulio pabaiga?

Manome, kad bus. Ekspertas1 sako, kad, mielieji, jau galite pradėti leisti santaupas ir prisipažinti pagaliau kam nors meilėje, o Ekspertas2 įsitikinęs, kad Paskutinysis Teismas vyks skambant Gangnam Style.

3. Ką manote apie Saulėlydžio knygas?

Gerb. ekspertai mano, kad tai beprotiškai fantastiška knygų serija, kuri patiks kiekvienam vaivorykštės atstovui ir kiekvienai jaunajai princesei. Taip pat, šauniai skaitoma mėnėsienoje belaukiant savojo vampyro.

4. Koks šv.kopūstų skonis ir kodėl jie tokie šventi?

Skonis visai kaip Jammi kebabo, o šventa todėl, kad labai pagerina virškinimą. :)

5. Kodėl ežiukai spygliuoti ir kodėl gyvūnai neturi ratų?

Abu ekspertai sutiko, jog ežiukai spygliuoti todėl, kad geriau veiktų Ežio abonentų ryšys sunkiai pasiekiamose Lietuvos vietovėse ir tam, kad žmonės visada galėtų laikyti telefoną prie ausies. Ratų gyvūnai neturi todėl, kadangi jie yra visiškai ramūs, ne tokie, kaip nuolat skubantys ir telefonus maigantys žmonės.

6. Ar šalmas padėtų nuo elektrošoko?

"Nesvarbu, ar tu su šalmu, ar be-

Svarbu, ar turi ryšį su žeme."

Dorotėjos Noreikaitės iliustracijos

Jau 41 „Andį" numesiu,
O jie vis dar nieko neįtaria.